

אמרי שמזאל

ויקרא

פניני תורה ומוסר מדרש והלכה
על פרשת השבוע

נערך ונילקט מתוך השיעור השבועי
מפי בן של קדושים האדמו"ר
הרב **שמזאל שמעון מזלידאנו** שליט"א

יו"ל ע"י בית המדרש מוסדות התורה והחסד "בית מאיר"
ע"ש כ"ק מרן האדמו"ר הצדיק הגה"ק רבינו מאיר אבוחצירא זיע"א
אשדוד תשפ"ב

©
כל הזכויות שמורות
למכון להוצאת ספרים
שעל ידי מוסדות התורה והחסד
"בית מאיר"

ע"ש כ"ק מרן האדמו"ר הצדיק
הגה"ק רבינו מאיר אבוחצירא זיע"א
רחוב העצמאות 39
רובע הסיטי אשדוד
מייל : sisat2@gmail.com
לפרטים: 058-4150707

כל המעוניין להקדיש את החוברת להצלחה, לרפואה או לעלוי נישמת,

ניתן לפנות ל: 058-4150707

.....
לקבלת החוברת

במייל או בוואצפ, ניתן לשלוח הודעה

במייל- sisat2@gmail.com | בוואצפ: 058-4150707

ואלה יעמוד
על הברכה

הזכרת זו מוקדשת

לברכתם ולהצלחתם של

יחיאל וזהבה אסולין ה'ו

ולברכתם ולהצלחתם של ילדיהם הי"ו
שהקב"ה ימלא כל מישאלות ליבם לטובה
ולברכה ויזכו לבריאות איתנה ופרנסה טובה
שפע ברכה מזל והצלחה בכל מעשה ידיהם,
ויזכו להתברך בכל מילי דימטב אמן.

מוקדש לעלוי נישמת

פריחה בת רחל ז"ל

ת.נ.צ.ב.ה.

פרישת ויקרא - ושבת זכור

תשפ"ב

חומש ויקרא נקרא בפי חז"ל ספר תורת כוהנים ושם התורה הקדושה מדברת על כל דיני עבודת הכהנים בבית המקדש, ותכלית כל עבודת הכהנים בבית המקדש הייתה הקרבת הקורבנות.

בראש חודש ניסן משה העמיד את המשכן

המדרש (ילקוט שמעוני מלכים א קפד) אומר שבכ"ה בכסליו סיימו עם ישראל לבנות את המשכן והיו מעמידים את המשכן והיה המשכן נופל עד שהגיע ראש חודש ניסן ובר"ח ניסן משה רבינו העמיד את המשכן והמשכן לא נפל, ואותו יום היה חנוכת המשכן ואותו יום היה שמחה גדולה מאוד לעם ישראל ואותו יום זה היה הפעם הראשונה שירדה השכינה לשרות במשכן.

דרך ארץ של משה רבינו

ואומרת לנו התורה בתחילת הפרשה "ויקרא אל משה וידבר ה' אל מאוהל מועד לאמר", אומר המדרש (ויקרא רבה א, טו) בשעה שירדה השכינה לשרות במשכן עמדו כל עם ישראל מחוץ למשכן וראו איך הקב"ה השרה את שכינתו על המשכן, ובאותה שעה שכל עם ישראל עמדו מחוץ למשכן גם משה רבינו עמד מחוץ למשכן יחד עם כל עם ישראל, ובאה התורה ללמד אותנו דרך ארץ של משה רבינו, כי הטבע בעולם מי שטרח ועבד קשה כדי לבנות את הארמון של המלך הוא לא מבקש רשות מהמלך להיכנס לארמון, אלא נכנס ויוצא בלי לבקש רשות, אבל משה רבינו אע"פ שבנה את המשכן, בשעה שסיים לבנות המשכן עמד בחוץ כמו כל עם ישראל, ולא נכנס למשכן אלא עד שהקב"ה קרא לו, ובאותה שעה שראה הקב"ה שמשה עומד בחוץ הקב"ה קרא למשה "ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר" (ויקרא א, א) ובאותה שעה נתכבד מאוד משה רבינו שמכל עם ישראל הקב"ה קרא רק לו שייכנס למשכן.

וזה לשון המדרש (ויקרא רבה א, טו)

פרשת ויקרא

בלעם היה הקב"ה הולך אצל בלעם "ויבוא אלוקים אל בלעם" (במדבר כב ט) אבל שהקב"ה היה רוצה לדבר עם משה לא היה הקב"ה הולך אצלו אלא היה קורא למשה שיבוא כמו שכתוב "ויקרא אל משה", (ויקרא א, א) אמר לו רבי אלעזר לאותו גוי אמשול לך משל למה הדבר דומה? לאדם שהיה מצורע ומוכה שחין וכל בגדיו היו קרועין ובא לשער הארמון של המלך וביקש להיכנס אצל המלך ואמרו לו, אדם שהוא מוכה שחין ומצורע לא יכול להיכנס אצל המלך, ואמר להם אותו מצורע אבל יש לי סוד גדול להגיד למלך אמרו לו תגיד לנו את הסוד ואנחנו נעביר את הסוד למלך כי אדם שהוא מצורע ומוכה שחין וכל בגדיו מטונפין לא יכול להיכנס לפלטין של מלך, אמר להם איני מגלה את הסוד אלא רק למלך בעצמו, הלכו העבדים וסיפרו למלך שיש אדם מצורע ומוכה שחין שעומד בשער המלך ויש לו סוד גדול להגיד למלך ואינו מסכים להגיד את הסוד רק למלך בעצמו, שמע המלך ואמר טוב אני ייצא אליו לבחוץ כדי שלא יטנף פלטין של מלך, אבל שבא

ויקרא אל משה וידבר ה' מכאן אמרו כל תלמיד חכם שאין בו דעת נבלה טובה הימנו, תדע לך שכן, צא ולמד ממשה אבי החכמה, אבי הנביאים שהוציא ישראל ממצרים ועל ידו נעשו כמה ניסים במצרים ונוראות על ים סוף ועלה לשמי מרום והוריד תורה מן השמים ונתעסק במלאכת המשכן ולא נכנס לפני ולפנים עד שקרא לו שנאמר (ויקרא א, א) "ויקרא אל משה" חז"ל מורין לנו שלא יעזרו למשה כל מעלותיו ואם היה נוהג בחוסר דרך ארץ- נבילה טובה הימנו.

הזהבדל בן משה רבינו לבלעם הרשע

בזוהר הקדוש בפרשת בלק (דף ר ע"א) מסופר שפעם אחת פגש איזה גוי את רבי אלעזר בנו של רשב"י ואמר לו מהתורה שלכם רואים שבלעם היה יותר חשוב ממה רבכם, שהטבע בעולם מי שהוא חשוב אז לא קוראים לו אלא הולכים אצלו אבל מי שהוא פחות חשוב לא הולכים אצלו אלא קוראים לו שיבוא, ואנחנו רואים בתורה שהקב"ה היה רוצה לדבר עם

פרשת ויקרא

פעם אחת והוא מיד מגיע ויש אדם שצריך לקרוא לו הרבה פעמים ורק אז הוא מגיע, כך יש אדם שמגיעים עליו ייסורים מיד עושה חשבון נפש ומתבונן וחוזר בתשובה אבל יש אדם שמגיעים עליו ייסורים הוא לא עושה חשבון נפש ולא מבין שהקב"ה קורא לו שיתעורר אלא הוא אומר זה מיקרה, ולכן וע"ד שכתב בבית אברהם מסלונים פרשת ויקרא אצל בלעם כתוב (במדבר כג ד) ויקר אלוקים אל בלעם, ויקר לשון מיקרה כי הרשע שבא עליו איזה צער הוא חושב זה מיקרה אבל אצל משה רבינו כתוב ויקרא אל משה (ויקרא א, א) כי הצדיק יודע שאין דבר שהוא מיקרה אלא הכל מכוון מן השמים, ואמרו בספרים הקדושים (החיד"א" בספרו חומת אנך שמואל כ כו והובא במעם לועז שם) על הפסוק "מקרה הוא לא טהור הוא", (שמואל כ כו) מחשבה ש"מקרה הוא" כלומר שפגעי העולם הם על דרך מקרה, "לא טהור הוא" מחשבה בלתי טהורה היא ואסורה. ומשה רבינו מרוב הענוה שהייתה בו רצה שיהיה כתוב ויקר שזה לשון מיקרה כי מרוב הענווה לא רצה

אדם מכובד למלך אז המלך קורא לו שיכנס אצלו, הנמשל בלעם כולו היה טמא מכף רגל ועד ראש ולכן שהקב"ה היה צריך לדבר איתו היה הקב"ה יוצא אליו כדי שלא ייכנס ויטנף פלטין של מלך, אבל משה רבינו שהיה איש קדוש וטהור הקב"ה קרא למשה, לך ראוי להיכנס לתוך הפלטין של מלך.

לאדם פיקה מספיק לקרוא פעם אחת

הטבע בעולם אדם שהוא פיקח וחכם מספיק לקרוא לו פעם אחת והוא מגיע, אבל אדם שוטה שאין בו דעת כדי שיגיע לא מספיק לקרוא לו פעם אחת אלא צריך לקרוא לו כמה פעמים כדי שיגיע, ואומרים רבותינו ז"ל (רבינו יונה בשערי תשובה שער ב אות ב) שמתי שאדם מתרחק מהקב"ה אז הקב"ה קורא לאדם שיחזור ויתקרב בחזרה אל אבא שבשמים, ואיך הקב"ה קורא לאדם? על ידי שהקב"ה מביא על האדם ייסורים ובעיות ואז הוא חוזר ומתקרב להקב"ה, ויש שני סוגים של בני אדם יש אדם שמספיק לקרוא לו

פרשת ויקרא

הכהן מקריב בכל יום שני קורבנות אחד בבוקר והשני בן הערבים כמ"ש "את הכבש האחד תעשה בבוקר ואת הכבש השני תעשה בן הערבים", (שמות כט לב) וקרבת נדבה מי שרצה להתנדב קרבן לה' והיה קרבן חטאת וקרבת אשם, וקרבת תודה מי שנעשה לו נס ובא להגיד תורה להקב"ה וקרבת עולה שבא על הירהור הלב.

סוד עבודת הקורבנות

אחד הדברים העמוקים ביותר בתורה זה סוד הקרבת הקורבנות בבית המקדש, התורה הקדושה אומרת שהקורבנות היו אישי ריח ניחוח לה' (ויקרא א ט) וכן אנחנו מתפללים בכל יום "והשב העבודה לדביר ביתך" אנחנו מתפללים בכל יום שיבנה בית המקדש ותחזור עבודת הקרבת הקורבנות בבית המקדש, הרמב"ם כותב שיבנה בית המקדש השלישי תחזור עבודת הקורבנות בבית המקדש, ויש שלושה דברים שעליהם עומד העולם ואחד מהשלושה דברים זה עבודת הקורבנות בבית המקדש כמו שכתוב במשנה בפרקי אבות (א

להראות שהוא בדרגה של צדיק שמבין שה' קורה לו שזה ויקרא לשון שה' קורא לו, על כן לא רצה הקב"ה שיכתוב משה "ויקר" לשון מקרה, כי אז היה נשמע שיש מושג של מקרה ואקראי והתורה לימדה שאין אף דבר שנעשה במקרה אלא הכל הוא בקריאה והזמנה מן השמים [עפ"י "הצבי והצדק"].

תכלית בית המקדש
עבודת הקורבנות

וכל תכלית עבודת הכוהנים בבית המקדש היה הקרבת הקורבנות, ולמה נקרא שמו קרבן? כי היה מקרב בן עם ישראל לאבינו שבשמים, ואומרת לנו התורה הקדושה "אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה ומן הבקר ומן הצאן תקריבו את קורבנכם". (ויקרא א ב)

קרבן תמינה נדבה,
הטאת אשם, תודה,
עולה

בבית המקדש היו כמה סוגים של קורבנות היה קרבן התמיד שהיה

פרשת ויקרא

לבאר הענין על פי מה שכתב הרמב"ן בכוונת ענין הקרבנות וז"ל: "כי בעבור שמעשה בני אדם נגמרים במחשבה ובדבור ובמעשה, צוה השם כי כאשר יחטא ויביא קרבן יסמוך ידיו עליו - כנגד המעשה, ויתודה בפיו - כנגד הדבור, וישרוף באש הקרב והכליות - שהם כלי המחשבה והתאוה, והכרעים - כנגד ידיו ורגליו של אדם העושים כל מלאכתו. ויזרוק הדם על המזבח - כנגד דמו בנפשו, כדי שיחשוב אדם בעשותו כל אלה כי חטא לא-לקיו בגופו ובנפשו, וראוי לו שישפך דמו וישרף גופו לולא חסד הבורא שלקח ממנו תמורה, וכפר הקרבן הזה שיהא דמו תחת דמו, נפש תחת נפש וראשי אברי הקרבן כנגד ראשי אבריו, והמנות - להחיות בהן מורי התורה שיתפללו עליו" וכו' (פרק א' פסוק ט').

והנה, כשיחשוב אדם ויתבונן בה-קריבו קרבן, כי את הנעשה בבהמה היה ראוי להעשות בו, הרי ודאי תתעורר נפשו בזאת לשוב בתשובה שלמה ולהכניע לבבו הערל לפני בו-ראו עד כי יבא לידי "לב נשבר ונד-כא - א-לקים לא תבזה". ולכן כתבה

ב) על שלושה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים, עבודה זה עבודת הכהנים בבית המקדש.

ולכאורה צריך להבין למה הקב"ה ציווה להקריב לפניו קורבנות הרי הקורבנות הם דבר גשמי ואיך הם עושים נחת רוח להקב"ה כמ"ש אישיה ריח ניחוח לה' כי אנחנו יודעים שהקב"ה הוא כולו רוחני מתחילתו ועד סופו, ואין להקב"ה שום שייכות לדברים גשמיים ?

ועוד צריך להבין שבזמן שבית המקדש היה קיים מי שנכשל בעבירה היה מביא קרבן לבית המקדש והיה העוון מתכפר לו, וצריך להבין איך הקרבן מכפר לאדם על העוון שנכשל בו?

גאוה והוסר התבוננו

אלא אומר הרב יעקב נוימן בספרו דרכי מוסר אומר כן עפ"י הרמב"ן ויקרא אל משה (א' א') כתב הרב יעקב נוימן בספרו דרכי מוסר תיבת "ויקרא", כתובה ב"אלף" זעירא, וטעמים רבים נאמרו בזה. ואפשר

פרשת ויקרא

התבוננות.

הגאווה היא השורש לכל העבירות, ומתוך שהאדם מתגאה הוא מתרחק ושוכח מבורא עולם כמו שנאמר "וכסף וזהב ירבה לך ופֶלֶא אֲשֶׁר־ לְךָ יִרְבֶּה ורם לבבך ושכחת את ה' אלוקיך" (דברים ח יג), מה הפירוש ורם לבבך? שייכנס באדם מידת הגאווה ואז ושכחת את ה' אלוקיך, וכל מי שיש בו גאווה הרי הוא מורד במלכות שמים, ואפילו אם יש לו גאווה רק בלב הרי הוא מורד במלכות שמים, שנאמר תועבת ה' כל גבה לב, (משלי טז ה) הגאווה והגדולה לחי העולמים, ה' מלך גאות לבש - ומה שמביא לאדם את כל הכישלונות בגשמיות וגם ברוחניות זה הגאווה.

כמה אנשים הפסידו את כל העולם הבא שלהם בגלל הגאווה, כמה אנשים הפסידו את המשפחה שלהם בגלל הגאווה כמה אנשים הפסידו את השלום בית שלהם בגלל גאווה כמה אנשים הפסידו את כל הפרנסה שלהם בגלל גאווה, שלמה המלך אומר "גאוות אדם תשפלינו". (משלי כט כג)

מי שיש בו גאווה אינו קם בתחיית

התורה "ויקרא" ב"אלף" זעירא, כי כלל ראשון בהבאת הקרבן הוא הש־ פלה והכנעה, וקנית מדת הענוה. כי אמנם, מי יאמר זכיתי ונקיתי עצמי ממדת הגאווה, וכבר אמרו בעלי המורס כי אפילו מטאטא הרחובות יכול להיות בעל גאווה על אף היותו עוסק במלאכה בזויה מאד, מ"מ יכול הוא להתגאות כי המטאטא שלו עולה בטיבו על המטאטא של חברו.

ובאמת, כבר פירש בעל הטורים ענין האלף זעירא, כי משה רבינו לא רצה לכתוב אלא "ויקר" כדרך שנאמר בבלעם הרשע "ויקר א-לקים אל בלעם", כאילו גם למשה לא נראה השם אלא בדרך מקרה כפי הראותו אל בלעם, ואמר לו הקב"ה לכתוב גם ב"אלף" - ויקרא, ומשה מגודל ענוותנותו כתב אות זעירא. הוא שהתורה מעידה בו ואומרת "והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה". וזהו יסוד ענין הקרבנות כאשר נתבאר.

יש שני דברים שהם השורש לכל העבירות והם הסיבה שהאדם נכשל בעבירות, הדבר הראשון זה מידת הגאווה והדבר השני בגלל חוסר

המתים

ירבעם בן נבט בגלל הגאווה ניטרד מהעו"ז ומהעו"ב

הגמרא במסכת סנהדרין (דף קב ע"א) מספרת על ירבעם בן נבט שהיה גדול מאוד בתורה וכל תלמידי חכמים לפניו כעשבי השדה ובסוף כפר בהקב"ה והעמיד צלם בהיכל בית המקדש, ובסוף נאבד מן העולם הזה ומהעולם הבא, וכל זה בגלל מידת הגאווה שהייתה בו, שהקב"ה התגלה אליו וביקש ממנו חזור בך! ואני ואתה בן ישי נטייל יחד בגן עדן, ושאל ירבעם מי בראש? וכיון שאמר לו הקב"ה בן ישי בראש אמר ירבעם אם כך אני לא רצה ואיבד את עולמו, ובגלל גאווה שהייתה בו ניטרד מהעולם הזה ומהעולם הבא.

חיאל בית האלי המשיך לבנות החומות של יריחו אפילו שראה שבניו מתים וכל זה בגלל גאוותו

בנביא בספר מלכים מסופר על חיאל בית האלי שיהושע בנון קילל שמי שיבנה את החומות של העיר יריחו כל בניו ימותו וחיאל בית האלי לא שמע בקול יהושע ובנה את החומות של העיר יריחו וכמ"ש "בימיו בנה

הגמרא אומרת (סוטה ה ע"א) אמר רבי אלעזר כל מי שיש בו בו גסות הרוח גאווה אין עפרו ננער בתחיית המתים שנאמר "הקיצו ורננו שוכני עפר", (ישעיהו כו יט) שוכבי עפר לא נאמר אלא שוכני, מי שנעשה בחייו שכן לעפר הוא זוכה לקום בתחיית המתים.

הגאווה נשארת עם האדם עד רגע המוות

רבינו הקדוש רבי ישראל בעל שם טוב כותב דע לך רוב המידות הרעות של האדם לא נשארות איתו בימי הזקנה כי כבר תש כוחו שהוא זקן אבל יש מידה אחת שהיא לא עוזבת את האדם עד הרגע האחרון שהנשמה יוצאת מהגוף, וזה מידת הגאווה ומספרים (גדולת רבינו ישראל בעש"ט עמ' צד) על רבינו ישראל הבעש"ט שלפני נסתלק המילים האחרונות שיצא לו מהפה הוא הפסוק "אל תבואני רגל גאווה". תהלים פרק לו יג

פרשת ויקרא

אע"פ שידעו שמי שלא צדיק ימות בכל זאת היו נכנסים לקודש הקודשים

בזמן בית שני (כמבואר ביומא ט ע"א) היו נוהגים לקנות את הכהונה הגדולה אנשים שאינם צדיקים העיקר כדי שיוכלו לתואר של כהן גדול ויוכלו להיכנס לקודש הקודשים, כניסה לתוך קודש הקודשים הייתה כרוכה באבוד חיים, הללו מתוך ידיעה ברורה שהם הולכים למות היו נכנסים לקודש הקודשים, כל זאת נעשה מתוך התחושה שהנה מכבדים אותם ברגעים שלפני הכניסה, רואים אנו עד כמה מדה זו יכולה לשבש את דעתו של אדם, אפילו עד כדי איבוד החיים.

**עוֹזִיחוּ הַמֶּלֶךְ הַסֹּכִים
לְהִישָׁאֵר מִצֹּדֵעַ בַּגִּלְלָה
גְּאוּתוֹ**

בנביא בספר דברי הימים ב' פרק כו מסופר על מלך על עם ישראל שקראו לו עיזהו המלך והוא היה ישראל ורצה להיכנס לבית המקדש להקטיר קטורת א"ל אבל רק כהן

חיאל בית האלי את יריחו, באבירים בכורו יסדה ובשגוב צעירו הציב דלתיה" (מלכים א, טז) בוא וראה אחי כמה קשה היא מידת הגאווה, שאפילו בניו מתים לו אחד אחרי השני לא עשה תשובה, ולמה? בגלל מידת הגאווה, שלא יגידו אנשים: "בנה ולא המשיך". וגאותו המיתה לו כל בניו וזהו שורש כל המידות הרעות, ראינו בהמשך שכל המידות הקשות התגלו בו עקב מידת הגאווה.

**יִפְתַּח הַגִּלְעָדִי בַגִּלְלָה
גְּאוּתוֹ שֶׁחָטָה וְהִקְרִיב אֶת
בֵּיתוֹ הַיְהוּדָה קֶרְבָּן**

בנביא (שופטים פרק יא ל) מסופר על יפתח הגלעדי שנדר נדר שאם ינצח במלחמה, שהוא יחזור לביתו כל מי שיצא מביתו ראשון הוא יקריב אותו לה'. והנה בבואו מן הקרב יצאה מהבית בתו יחידתו, ואמרו ליפתח לך אצל פנחס הכהן ויתיר לך הנדר אבל בגלל הגאווה שהייתה לו לא הסכים ללכת אל פנחס ואמר אני מלך שהוא יבוא אצלי ובגאווה שלו הלך והקריב את הבת שלו קרבן, ונענש שהתפזרו עצמותיו בהרי הגלעד.

פרשת ויקרא

ובנה עליהם צורה של כל המלאכים והיה חירם יושב על הכיסא והיה אומר אני כמו האלוקים, מה הוא יש לו שבעה רקיעים וכיסא הכבוד ומלאכים גם אני ישי לי שבעה רקיעים, וכיסא הכבוד, ומלאכים, מה הוא חי וקיים לעולם אף אני חי וקיים לעולם והחשיב חירם את עצמו לאלוהים, מה עשה הקב"ה אמר ליחזקאל הבניא תלך לחירם ותגיד לו אתה ילוד אישה ומה אתה מתגאה? אמר יחזקאל רבוננו של עולם איך אני יעלה לשם הוא נמצא בלב הים על עמודים גבוהים של ברזל והוא תלוי באוויר? מה עשה הקב"ה הביא רוח סערה והעלה את יחזקאל לשם וניבהל חירם ואמר לו איך הגעת לכאן? אמר לו הקב"ה העלה אותי לכאן והקב"ה שלח אותי להגיד לך שאתה ילוד אישה ואין לך במה להתגאות כי סופך שהקב"ה ישפיל אותך מאוד מאוד וכך באמת היה רואים מי שיש בו גאווה העונש שלו קשה מאוד בשמים.

יכול להיכנס לתוך בית המקדש ואתה ישראל ולא שמע ונכנס והקב"ה העניש אותו בצרעת ובאו חכמים וא"ל תחזור בתשובה ונתפלל עליך והקב"ה ירפא אותך מן הצרעת ובגלל הגאווה שהייתה בו לא רצה לחזור בתשובה ונשאר עם צרעת עד יום מותו.

חירם מלך צור

המדרש בילקוט שמעוני יחזקאל רמז שסז' מספר על חירם מלך צור שנבוכדנצאר עשה איתו מלחמה ובסוף הצליח נבוכדנצאר לנצח את חירם מלך צור במלחמה ומה עשה נבוכדנצאר כדי להשפיל את חירם בכל יום היה קוצץ קצת מהבשר של חירם והיה נבוכדנצאר אוכל עד שאכל את כל בשרו.

והמדרש מספר למה נענש חירם בעונש כל כך קשה? מספרת הגמרא שחירם הייתה בו גאווה מאוד מאוד גדולה, ומה הוא עשה הוא העמיד עמודים גבוהים מאוד באמצע הים ובנה עליהם צורה של שבעה רקיעים ובנה עליהם צורה של כיסא הכבוד

במקום שיש גאווה אין הברכה שורה

כל מקום שיש מידת הגאווה השכינה מסתלקת משם הברכה מסתלקת משם ואמר (סוטה ה ע"א) הקב"ה מי שיש בו גאווה אין אני והוא יכולים לדור בכפיפה אחת, הגמרא (סוטה מז ע"ב) אומרת מי שיש בו גאווה אפילו על אנשי ביתו אינו רצוי כי בשעה שאדם מתנהג בגאווה בני אדם מתרחקים ממנו.

השוכן איתם בתוך טומאתם, אבל אדם שיש בו גאווה אין אני והוא יכולין לדור בכפיפה אחת

מסופר שפעם אחת הגיע הבעל שם טוב לאיזה עיירה וביקש להתארח ובאו שני אנשים להזמין את הרב להתארח אצלם אחד היה זהיר במצוות אבל היה גאוותן והשני היה ידוע שנכשל בגילוי עריות א"ל הבעש"ט אני רוצה להתארח אצל זה שנכשל בעבירות כי זה שיש לו גאווה הקב"ה אומר אין אני והוא יכולים לדור בכפיפה אחת וזה ששקוע בטומאה כתוב "השוכן איתם בתוך

טומאותם". (ויקרא טז טז)

כל התכלית של עבודת השם היא שאדם יתבטל ויכניע את עצמו לפני בורא עולם.

אני יושב עם העניים וישיבה עם העניים טובה לי מאוד כדי שלא ייכנס בי גאווה

הגמרא מספרת שרבי עקיבא קיבל מתנה יהלום מאוד יקר והלך לשוק כדי למכור את היהלום ובא איזה עני שהיה לבוש בבגדים קרועים וביקש לקנות היהלום והלך אחריו לביתו ושנכנס ישב על כיסא מזהב והושיב לאכול את רבי עקיבא ושסיימו שילם לו על היהלום ושאל אותו רבי עקיבא ה' נתן לך עשירות כזו למה תשפיל את עצמך כל כך? א"ל כדי שלא תכניס בי גאווה לכן אני יושב בן העניים וישיבה עם העניים טובה לי מאוד, לפי שה' שונא מי שמתגאה. דוד המלך העיד שלא נכנס בו גאווה

בירושלמי סנהדרין פ"ב ה"ד דוד אומר בתהילים (פרק קלא) שיר המעלות לדוד ה' לא גבה ליבי בשעה ששמואל הנביא העמיד כל הבנים של ישי לבחור מי מלך המשיח- ואז

שמתנהג בענווה מבטל מעליו כל הגזירות

ואפילו אם נגזר על אדם גזירה קשה בשמים אם הוא מתנהג בענווה הגזירה מתבטלת, מניין לומדים זאת? מאחאב המלך שהיה רשע גדול אבל בשעה שנכנע לפני הקב"ה, הקב"ה אמר אני לא יביא אליו את הרעה אשר חשבתי "כי ראיתי שהוא נכנע בפני, הראית כי נכנע אחאב מלפני, יען כי נכנע מלפני לא אביא הרעה בימיו" מלכים א כא כט

סגולה להיפקד בזרש"ק לדבוק במידת הענווה

מסופר שפעם אחת בא יהודי לסבא שלנו הקדוש והטהור הבבא מאיר זצוק"ל וביקש ברכה לזרש"ק אמר לו הצדיק כתוב "שבשפילנו זכר לנו" (תהילים קלו כג) אם תתחזק במידת הענווה אז תזכה "זכר לנו" תזכה לבן זכר וכך היה.

המליך את דוד אפילו בלב לא היה לי גאווה, ולא רמו עיני בשעה שניצחתי את גוליית ואמר שאול מי שינצח את גוליית אני יתן לו את הבת שלי לאישה ודוד זרק חמישה חלוקי נחל ומת גוליית אומר דוד לא נכנס בי גאווה באותה שעה.

מי שדעתו שפלה כאילו הקריב כל הקורבנות

ואמרו חז"ל בגמרא (סוטה ה ע"ב) כמה גדולים נמוכי הרוח, שבזמן שביית המקדש קיים אדם מקריב עולה שחר עולה בידו, מנחה שחר מנחה בידו, אבל מי שדעתו שפלה עליו מעלה עליו הכתוב כאילו הקריב כל הקורבנות כולם, שנאמר (תהלים נא יט): "זבחי אלהים רוח נשברה", הרי זה שבח של נמוכי הרוח שהם ענווים בלבם ומחשבתם.

בברכת מרדכי ויקרא עמ' פו הביא כן בשם הרב אהרן מקרלין "אין לך דבר שלם לפני הקב"ה כמו לב שבור".

הגאווה מביאה עצבות

מעשה (הובא בשיחות מלוה מלכה של הרב נתן געשטעטנר ח"ד עמ' שה) בבן של מלך שמרוב שהיה לו הכל היה בגאווה גדולה ונכנס בו עצבות גדולה, והלכו לכל הרופאים ולא מצאו לו תרופה עד שבאו לאיזה חכם ואמר שילבשו את בן המלך בחולצה של אדם שלא היה עצוב מעולם וכך הוא יתרפא וחיפשו עד שמצאו איזה רועה צאן עני שאלו אותו פעם היית עצוב אמר ח"ו אף פעם א"ל תביא את החולצה שלך אמר זה החולצה היחידה שיש לי מיד קראו לבן המלך ואז הבין שמרוב הגאווה נכנס בו העצבות.

**רבי עקיבא איגר לא
העלה בדעתו שכל זה
עשו לכבודו**

כל גדולי הצדיקים שזכו להגיע לדרגות מאוד גדולות בעבודת השם בלל מידת הענוה שהיתה בהם שאם כל גדלותם לא החזיקו טובה לעצמם בכלום, כמו שמסופר על הגאון רבי

עקיבא איגר שהיה גדול הדור והגיע לבקר בעיר אחת ובאו כל יהודי העיר לקבל את פניו והיה רבי עקיבא איגר יושב בעגלה וכשניכנס לעיר מרוב הכבוד שרכשו לרבי עקיבא איגר ניתקו את הסוסים מהעגלה והיהודים עצמם רתמו את גופם לעגלה והיו מוליכים את העגלה, וכשראה כך רבי עקיבא איגר גם הוא ירד והיה עוזר להם אמר כניראה שיש איזה בעיה בעגלה אז גם אני יעזור להם ולא העלה על דעתו שכל זה עשו לכבודו כי לא החזיקו את עצמם לכלום.

**על ידי שיבוז אותי
בזיון גדול ואותה גאווה
שהיתה לי בלב תלך
וכך אני יוכל לקיים את
המצוה בשלימות**

מסופר על הרב הקדוש רבי זושא מאניפולי שהיה עני מרוד והבת שלו עמדה להתחתן ולא היה לו אפילו פרוטה אחת בשביל הוצאות של החתונה ואישתו של רבי זושא אמרה לו תלך לרב שלך המגיד ממזריעטש שיברך אותנו והלך רבי זושא לרבו

פרשת ויקרא

בכח את ה-50 מטבעות ונתנו לאותה אישה אלמנה ונתנו לרבי זושא מכות חזקות וגירשו אותו בבושת פנים, ואותו מעשה התפרסם בעיר איך רבי זושא תלמידו של המגיד ממזריץ רצה לגנוב 50 מטבעות מאותה אישה אלמנה ואחרי שבוע הגיע רב של אותה העיר למגיד ממזריץ וסיפר לו על תלמידו רבי זושא שרצה לקחת לאלמנה 50 מטבעות ומיד שלח המגיד ממזריץ לקרוא לרבי זושא ושאל את רבי זושא מה היה המעשה שם? אמר לו רבי אחרי שנתתי לי את ה-500 מטבעות הייתי בדרך לבית ושמעתי אישה יהודיה בוכה בקול גדול ושאלתי אותה למה את בוכה ואמרה לי שהיו לה 500 מטבעות ונאבדו ומחר החתונה של הבת שלה והיא לא יודעת מה לעשות וריחמתי עליה ואמרתי לה שמצאתי את הכסף שלה ונתתי לה 450 ואמרתי לה ש-50 מטבעות אני משאיר בשבילי שיהיה לי איזה רווח קטן שהחזרתי לה את הכסף ושאל המגיד את רבי זושא אם כבר החלטת לתת לה את הכסף למה לא נתת את כל ה-500 מטבעות לאלמנה ולמה התעקשת כל כך

המגיד ממזריץ ושאל אותו המגיד כמה אתה צריך להוצאות החתונה אמר לו רבי זושא 500 מטבעות ופתח המגיד את המגירה והוציא 500 מטבעות ונתן לרבי זושא ובדרך חזור לבית שמע רבי זושא איזה אישה בוכה בקול גדול ועצר את העגלה וירד לשאול מה קרה? ואותה אישה יהודיה היתה אלמנה ואמרה שמחר החתונה של הבת שלה והיה לה 500 מטבעות להוצאות החתונה וכל הכסף נעלם והיא לא יודעת מה לעשות מיד אמר לה רבי זושא אני מצאתי את הכסף שלך והוציא את ה-500 מטבעות שנתן לו המגיד והתחיל לספור כדי לתת לאותה אישה אלמנה והוציא רבי זושא 50 מטבעות ונתן לאלמנה רק 450 מטבעות ואז היא אמרה לו למה אתה לא מחזיר לי את הכל? אמר לה מגיע לי משהו רווח על זה שמצאתי את הכסף שלך, ואותה אישה התחילה לצעוק גנב ורמאי למה אתה רוצה לקחת כסף שלא שלך ומיד התאספו אנשים ושאלו מה קרה? והיא סיפרה להם שהוא רוצה לקחת 50 מטבעות מהכסף שלה ולקחו מרבי זושא

פרשת ויקרא

רואים שהצדיק כל מה שלמד תורה כל חייו ולימד תורה כל חייו בכל זאת לא החזיק טובה לעצמו וכל זה בגלל שהייתה בו מידת הענוה הוא חשש אולי יוליכו אותי לגהינום.

המדרש אומר ולכן זכה עמרם אביו של משה ואהרן לשני בנים שהאירו את העולם בתורה, שהיה עמרם עניו, מרים אמרה לו דברים קשים והייתה בתו הקטנה, והיה יכול לסתור את דבריה בנקל, בכל זאת חשב על הדברים שנאמרו, ולא על מי שאמר אותם.

וכך זכה יהודה בפסיקתא בראשית מט ח וזה לשונו יהודה אתה יודוך אחיך יהודה שמו הודאה על שהודית לאה אמו שנאמר בראשית כט לה הפעם אודה את ה' על כן קראה שמו יהודה והוא בעצמו הודה במעשה תמר ולא בוש לפיכך אתה יודוך כלומר אתה הודית על האמת והצלת את תמר מלישרף ולפיכך יודוך אחיך שאתה מלך עליהם וכן היה שעמדו ממנו שלשים מלכים ונשיאים כמנין יהוד"ה הרי שלשים

מלכות עד סוף כל הדורות שהיה עניו וקיבל את הדברים של תמר והודה

להשאיר אצלך את ה50 מטבעות עד שביזו אותך ונתנו לך מכות חזקות ענה רבי זושא למגיד ממזריץ רבי שנתתי את ה450 חמישים מטבעות נתתי אותם בלב שלם אבל שהתחלתי לספור כדי לתת לה גם את החמישים האחורנים פתאום ניכנס בלב שלי גאווה זושא תיראה איזה זכות יש לך שאתה נותן כל מה שיש לך לאלמנה איזה מצווה גדולה אתה עושה ואז החלטתי להשאיר אצלי 50 מטבעות וידעתי שהיא לא תוותר וכך יבזו אותי בזיון גדול וכך אותה גאווה שהיתה לי בלב תלך וכך אני יוכל לקיים את המצוה בשלימות לשם שמים.

מתי שאדם מחזיק מעצמו אז הוא נפגע, אבל מתי שאדם לא מחזיק מעצמו אז הוא לא נפגע משום דבר כי הוא אומר אני הרי כלום ולא חייבים לכבד אותי כי לא מגיע לי כבוד.

הגמרא(ברכות כח ע"ב) מספרת על רבי יוחנן בן זכאי שלפני שנפטר היה בוכה ושאלו אותו תלמידיו רבי למה אתה בוכה? אמר להם אני רואה שני שבילין אחד של גן עדן ואחד של גהינום ואני מפחד מאוד כי אני לא יודע באיזה דרך מוליכים אותי,

פרשת ויקרא

ומתוך שנאתם העלילו עליו שגונב את כספי המלך, ושלחו לבדוק בביתו ולא מצאו עד שהגיעו לאיזה חדר נעול אמרו לו תיפתח את החדר אמר להם בבקשה ממכם את החדר הזה אין אני יכול לפתוח! וכשראו כך אמרו ודאי כל מה שגנב מהמלך נמצא בחדר זה וציוו לפתוח חדר זה וכשנכנסו לחדר מצאו חדר ריק שמונח בצידו מקל שק וחליל, ושאלו אותו מדוע לא הסכמתה שנפתח את החדר? אמר להם בחדר זה אני שומר את התרמיל והמקל שהייתי פעם רועה צאן ובכל יום אני נכנס לחדר ולובש את הבגדים שהייתי רועה צאן ומנגן בחליל ונזכר מאין באתי כדי שלא אגיע לידי גאווה! כך האדם צריך לזכור בכל יום מאין הוא בא ולאן הוא הולך ולפני מי עתיד ליתן דין וחשבון, וכך לא יתרחק מבורא עולם. מסופר על אחיו הגדול של הבבא סאלי עטרת ראשנו רבי דוד אבוחצירא זיע"א הי"ד שנהרג על קידוש ה' ומסופר שהיה לו בחדר הלימוד ארון קבורה מלא בעפר ובכל בוקר היה נכנס לתוך הארון קבורה והיה אומר לעצמו מעפר אתה ואל

על האמת, וזו דרכם של ענווים שמחפשים את האמת, ולעומתם גסי הרוח, מכשירים את הכל לטובת ה"אני" שבהם.

הקדוש ברוך הוא הניח כל הרים וגבעות והשרה שכינתו על הר סיני ולא גבה הר סיני למעלה, אמר רבי יוסף: סוטה ה"ע"א לעולם ילמד אדם מדעת קונו שהרי הקדוש ברוך הוא הניח כל הרים וגבעות והשרה שכינתו על הר סיני, והניח כל אילנות טובות והישרה שכינתו בסנה.

ואיך יגיע האדם לענווה? על ידי שיתבונן מאין הוא בא ולאן הוא עתיד ללכת כמ"ש במשנה בפרקי אבות (ג א) דע מאין באת ולאן אתה הולך ולפני מי אתה עתיד לתת דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה.

ומעשה בנער יתום שהיה רועה צאן והיה רועה את צאנו ביער ופעם אחת המלך הלך לטייל ביער ופגש באותו נער יתום וראה המלך שפיקח גדול הוא ולקחו המלך לביתו וקירבו וגידלו עד שמינהו המלך להיות משנה למלך וכל השרים הגויים קינאו באותו יהודי שגידלו המלך

פרשת ויקרא

הקדוש ברוך הוא עמו אלא בחלום כדרך שנאמר בבלעם (במדבר כג ד) כאילו לא נראה לו השם אלא במקרה ואמר לו הקדוש ברוך הוא לכתוב גם האל"ף ושוב אמר לו משה מחמת רוב ענוה שלא יכתבנה אלא קטנה יותר משאר אלפי"ן שבתורה וכתבה קטנה: שהספר תורה הראשון הקב"ה היה מקריא למשה ומשה היה כותב על פי ה' ושהגיע משה לפרשת ויקרא אמר לו הקב"ה למשה תכתוב "ויקרא אל משה" אבל משה רבינו מרוב הענוה שהייתה בו ביקש מהקב"ה שיהיה כתוב ויקר לשון מקרה ולא ויקרא לשון חשיבות, אבל הקב"ה התעקש שיהיה כתוב ויקרא אבל הסכים עם משה שיכתוב את האות אלף של ויקרא אלף זעירא האות אלף של המילה ויקרא כתוב בספר תורה קטנה יותר משאר האותיות.

מהדי"ו שנשאר קרן פניו של משה

איתא במדרש שמו"ר פמ"ז ו' עד שהיה כותב בקולמוס נשתייר קימעא והעבירו על ראשו וממנו נעשו לו קרני הוד שנא' ומשה לא ידע כי קרן

עפר תשוב. (בראשית ג יט) ולכן הקב"ה ציווה כי כאשר יהודי יחטא יביא קרבן לבית המקדש ועל ידי שהיה מביא את הקרבן היה הולך עם הקרבן והיו בני אדם אומרים תיראו פלוני שעבר עבירה ועכשיו לוקח קרבן לבית המקדש והיה מתבייש ומהבושה הייתה הולכת מידת הגאווה.

וכאשר האדם יתבונן בשעת הקרבת הקרבן שהנעשה בקרבן ראוי היה להיעשות בו בודאי תתעורר נפשו לשוב בתשובה שלמה וישפיל ויכניע את לבבו לפני בורא עולם ועל ידי שיכניע את עצמו מיד ישוב בתשובה ואז בכח התשובה נמחלין לו כל עוונותיו.

למה האות א' של ויקרא זעירא?

המדרש אומר (מדרש אותיות קטנות), הובא בעל הטורים ויקרא פרק א פסוק א וזה לשונו אל"ף דויקרא זעירא. שמשה היה גדול ועניו לא רצה לכתוב אלא "ויקר" לשון מקרה כאילו לא דבר

כל הבורח מהכבוד הכבוד רודף אחריו

אומר החפץ חיים זה מה שאמרו חז"ל עירובין יג ב כל הבורח מן הכבוד הכבוד רודף אחריו וכל הרודף אחרי הכבוד הכבוד בורח ממנו.

לפעמים אדם חושב אם אני יתנהג בענווה אני יפסיד ובני אדם יזלזלו בי אבל באה התורה ואומרת שמי שנוהג בענווה לעולם לא יפסיד, משה ברח מן הכבוד ביקש שיהיה כתוב ויקרא א"ל הקב"ה תכתוב אלף זעירא ומהאלף הזו נשאר דיו ומהדיו הזה נעשה כבוד גדול למשה רבינו כי קרן אור פניו, לפעמים אדם חושב אם אני יתנהג בענווה אז אני יפסיד משה רבינו התנהג בענווה ולא רק שלא הפסיד אלא נעשה לו כבוד גדול מאוד.

התורה אומרת אדם כי יקריב מכם קרבן לה' ולמה נאמר אדם ולא נאמר ואיש כי יקריב מכם קרבן לה'? אלא יבואר על פי הרב הבן איש חי בן יהודע ערכין טו עמוד ב, אדם ר"ת אברהם דוד משה מהם תלמד

עור פניו ויש שביארו ילוט ראובני ריש ויקרא דאותו קימעא הוא הדיו שנותר ממה שלא כתב משה את האל"ף גדולה אלא זעירא זו האל"ף שבויקרא

ואומר המדרש שאמר לו הקב"ה למשה שהדיו שנשאר בקולומוס יהיה שייך למשה מכיון שכתב אלף זעירא נשאר דיו ומה עשה משה לקח את הדיו ומרח על המצח שלו ואומר המדרש שכתוב בתורה שבני ישראל לא יכלו להביט בפניו של משה כי קרן אור פניו ושמשה היה מדבר עם עם ישראל היה שם מסווה מסכה כי מרוב האור הרוחני שיצא מפניו של משה לא יכלו בני ישראל להביט בפניו של משה רבינו ומימה קרן אור פניו של משה מאותו דיו שמרח משה על המצח שלו.

ולכן כתבה התורה הקדושה "ויקרא" ב"אלף" זעירא אלף קטנה כי כלל ראשון בהבאת הקרבן הוא הענווה ועל ידי שנכנע ליבו לפני בורא עולם נמחלין לו עוונותיו.

פרשת ויקרא

כצדיק" "אם כן", שאלוהו תלמידיו, "במה נענשתם לשוב ולהתגלגל בעולם?" "אה, נכשלתי פעם אחת ויחידה, בעוון חילול שבת... בשוגג!" ענה, אמרו: "אבל, אם היה זה בזמן המקדש - הרי הבאתם קרבן חטאת!", "אמנם כן, ואל תשאלו - עד היום אני זוכר זאת, ואיני יכול להירגע!" ענה, וסיפר: "הלכתי לשוק הבהמות לקנות שערת עיזים לקרבן. דוקא שעירה?" שואל המוכר. הרי לקרבן שלמים אפשר להקריב גם זכר! השפלתי את עיני ואמרת: 'אמנם כן, אבל זהו קרבן חטאת', נתן בי המוכר עיניו ומצמץ בשפתיו: 'לא מתאים לך, רבי זרח'... נו, שילמתי ולקחתי את הבהמה לבית המקדש והייתי בטוח שכולם מסתכלים בי, כולם נדים לי. כך הגענו לשער הר הבית, והבהמה נבהלה מהמון העם, נשאה רגליים וברחה! ואני, הצדיק רבי זרח, רודף אחריה... היא נעלמת בעיקול הרחוב, ואני שואל את העוברים ושבים: אולי ראיתם שעירת עיזים רצה? והם שואלים: 'שעירה, לקרבן חטאת? רבי זרח?!' לא מתאים לך'... עד שמצאתי אותה, אל

על מידת הענוה, [חולין פט, א] שדרש רבי אלעזר בנו של רבי יוסי הגלילי, "לא מרובכם מכל העמים חשק ה' בכם" [דברים ז, ז], אמר להם הקדוש ברוך הוא, חושקני בהם שאפילו בשעה שאני משפיע לכם גדולה, אתם ממעטים עצמיכם לפני. נתתי גדולה לאברהם, אמר [בראשית יח, כז] "אנכי עפר ואפר", וכן משה ואהרן אמרו [שמות טז, ז] "ונחנו מה", וכן אדונינו דוד המלך ע"ה אמר [תהלים כב, ז] "אנכי תולעת ולא איש". אבל אומות העולם אינן כן, נתת גדולה לנמרוד וכו', יעיי"ש. שמהם תלמד את מידת הענווה, וזה התכלית של הקורבנות שבאים להחדיר באדם שיכניע את הגאווה שלו ויתנהג בענווה.

יהודי היה נכשל בעבירה היה מביא איתו את הקרבן והיו מצביעים עליו פלוני עבר עבירה והיה מתבייש בזה ומהבושה נמחל לו עוונותיו.

הרה"ק ה"אוהב ישראל" מאפטא זצ"ל סיפר, שהוא זוכר את גילגוליו הקודמים. "בזמן בית המקדש, הייתי יהודי נכבד ונשוא פנים. אז קראו לי רבי זרח. אפשר לומר, שנחשבתי

פרשת ויקרא

במדריגת האדם (תיקון המידות פ"ב) למה הדבר דומה לתיש אחד שהיה מסתבך בעצי היער בקרניו, ראו אותו חבריו, התחילו לכרות את ענפי היער, לאחר ששחררו אותו, נסתבך בעצים אחרים. ראה אותם השועל כורתים עצים בקצה השני של היער, אמר להם: בזמן שאתם קוצרים פה - גודל שם, אתם קוצרים שם - גודל פה. אמרו לו: ומה נעשה? אמר להם: תקצרו את הקרניים... כך מידת הגאווה, לא יעזור לאדם שום דבר, אלא רק שיהיה מבוטל, ויתנהג בענווה ורק אז יזכה לחן המיוחד שה' יתברך יתן לו.

ואם נתבונן, ניראה שאיסור חמץ שונה בדרגתו מכל האיסורים שבתורה, דווקא בו הזהירונו חכמים להיזהר ולהישמר ביתר שאת וביתר עז, לא רק באכילה אלא גם בהנאה, לבל יראה ובל ימצא אפילו פירור כל שהוא של חמץ, ואסרו אותו אפילו במשהו, והצריכו בו בדיקה, שריפה וביטול, עד שהבטיח רבנו האר"י (מובא הבאר היטב או"ח סי' תמ"ז סק"א) כי כל הזהיר בחמץ בפסח במשהו, מובטח לו שכל השנה לא

תשאלו, וחזרתי איתה את כל הדרך, ובכל קרן רחוב שואלים האנשים: 'הא מצאת אותה, רבי זרח? נו נו, שיתכפר לך'... איזו הרגשה! ואני עולה להר הבית, ומוסר את הבהמה לכהן. והוא שואל: 'זבח שלמים?' ואני אומר לו: 'לא, חטאת!' ואז הוא מסתכל בי, ואומר: 'רבי זרח?!' באותו יום, הלבינו שערותי... "שאלו התלמידים: "אם כך, רבי אם הקרבנות את הקרבן, מדוע התגלגלתם ובאתם שוב לעולם?" אמר להם: "אה, אין לכם מושג מהו הפגם של חילול שבת!!!"... האדם עובר עבירה ואינו מודע לגודל העוון. הוא חושב לעצמו נו, בסך הכל זה היה בשוגג. אולם על שוגג התורה מצווה להביא קרבן ולעבור ביזיונות כל כך נוראים!

הכותל ניבנה מהכסף של העניים לכן כותל ר"ת ונפשי כעפר לכל תהיה (ספר פדה את אברהם להגאון המקובל רבי אברהם מונסה זצוק"ל ח"ב עמ' רצז) ולכן אינו נחרב לעולם כי מה שאדם עושה בגאווה בסוף הוא נחרב אבל מה שאדם עושה בענווה זה קיים לנצח.

משל (מביאו הסבא מנובהרדוק

פרשת ויקרא

היצר הרע לשאור שבעיסה? כי זה העניין של התפיחה. של הרגע של ההתחמצות. של הגאווה של האדם, שהיא גורמת לאדם להתרחק מבורא עולם שכן החימוץ גורם לתפיחת הבצק, ונראה הדבר כהתגאות והתנפחות של החומר, כפי שהגאותן מגדיל את עצמו. לעומת זאת, המצה רומזת למידת הענווה, שהיא נשארת בגודלה המקורי כפי שהקב"ה בראה. התורה ציוותה לבער את החמץ בשלושה דברים בלב, בפה, ובמעשה, בלב שיבטל בלב את החמץ, בפה שיאמר את הנוסח כל חמירא, ובמעשה שיוציא את החמץ מן הבית, וכך עם היצר הרע צריך לבטל אותו בלב וגם בפה וגם לעשות מעשה ולהוציא אותו מהבית

וכן מסופר על רבינו הָאֲרִיז"ל שְהִיָּה רוּשִׁים עַל כָּל חֲתִיכָה שְהִיָּתָה עֲטוּפָה בְּנִיר מְדוּת שְׁיִישׁ לְשִׁרְפֹן, כְּגוֹן: גְּאֹה, כְּעַס, לְשׁוֹן הָרֶעַ וְכִיּוֹצֵא בְּאֵלוֹ וְלִמְחָרָת הִיָּה שׁוֹרֶף פְּתָקִים אֵלוֹ עִם הַחֲמֵץ, הָרִי מְדוּת רְעוּת אֵלוֹ שֶׁל גְּאֹה, כְּעַס וְלְשׁוֹן הָרֶעַ הֵן מְדוּת רְעוּת שְׁיִישׁ בְּהֵן עֲנִין שֶׁל תְּאֹה, עַל כֵּן אָנוּ בְּעֵרַב פִּסְחָ, שׁוֹרְפִים אוֹתָן דִּקְאָ בְּאֵשׁ.

יחטא. בפסח נהגו ישראל להחמיר יותר מכל השנה, ומה שונה איסור חמץ משאר האיסורים? בא וניקח לדוגמא את איסור בשר בחלב, אמנם איסורו באכילה ובהנאה, אך לא בבל יראה ובל ימצא? שאלה זו שאל הגאון רבי דוד בן זמרא זצ"ל בשו"ת הרדב"ז (ח"ג, תתקע"ז), ויישב על פי דברי חז"ל שאמרו כי החמץ - רומז ליצר הרע המכונה "שאור שבעיסה" (ברכות דף יז ע"א), וביעורו - רומז על ביעורו מן הלב. ומאחר ומדובר ביצר הרע, הרי שיש לאבדו, לבערו ולבטלו מכל וכל, לבל ישאר ממנו כקליפת השום, כי יצר הרע אפילו במשהו לא בטיל. וכן אמרו בזוהר (ח"ב מ, ב) שהחמץ הוא יצר הרע.

וכמו שאומרת הגמ' בברכות (דף יז ע"א) גלוי וידוע לפניך שכל רצוננו זה לעשות רצונך. ושאור שבעיסה הוא שמעכב. שהשאור - הוא היצר הרע. שהוא מונע מהאדם להתקרב לבורא עולם. שמצד האדם עצמו יש לכל יהודי ניצוץ שבוער, שרוצה להתקרב לקדושה. שרוצה לקיים תורה ומצוות. אבל היצר הרע מסית אותנו לדברים אחרים, ולמה נמשל

התבוננות

שהכהן שוחט את הקרבן ושופך את דמו ושורף את הקרבן על גבי המזבח ואומר לו הכהן דע לך הקב"ה רחום וחנון ובעצם היה מגיע לך שישפך הדם שלך אבל בגלל שהקב"ה רחום וחנון והקב"ה אמר על ידי שתעשה תשובה אז נפש תחת נפש ודם תחת דם ומה מכפר לאדם לא הקרבן אלא החשבון נפש וההתבוננות מביאים את האדם לידי תשובה וחטרה על העבירה שנכשל, ומה מביא את האדם לידי התבוננות זה הקרבן, אינו דומה שמיעה לראיה אדם יודע הרבה דברים אבל לא שם לב אבל מתי אדם עוצר מתי שרואה בעיניים שלו כמה הוא קילקל גם שאדם נכשל בעבירה הוא יודע שהוא עשה לא טוב אבל הוא ממשיך אבל שמביא קרבן אז הוא רואה שמה שעושים לקרבן היה צריך לעשות לו ומיד היה חוזר בתשובה,

ע"י שמתבונן שכל מה
שעושים לקרבן היה
צריך להעשות לו

כשאדם היה מביא את הקרבן לכהנים, הוא היה חייב כמוכן לעשות חשבון

והדבר השני שמביא את האדם לידי כל העבירות זה חוסר התבוננות שאדם שלא מתבונן אז הוא מתרחק מבורא עולם אבל אדם שמתבונן בכל דבר אם זה בבריאה או בכל הקורה איתו בכל מהלך חייו מיד הוא רואה בבירור את ההשגחה העליונה שיש בורא לעולם שמכוין את הכל, וזה גם כן כל ענין הקרבת הקורבנות בבית המקדש.

הברכה הכי גדולה בעולם הזה זה התבוננות אם אדם מתבונן בכל דבר יש לו ברכה, ויש לו הצלחה גם בענייני העולם הזה אדם יש לו עסק ומתבונן ועושה חשבון מה הוצאתי ומה הכנסתי מה הרווחתי ומה הפסדתי וכן בעבודת השם אדם צריך להתבונן למה באתי לעולם הזה למה הקב"ה לקח נשמה כל כך קדושה וטהורה והוריד הקב"ה את הנשמה והכניס לתוך הגוף ואם האדם לא מתבונן כל החיים שלו הוא רץ אבל בסוף הוא עומד באותו מקום.

אדם היה מביא קרבן לבית המקדש והיה האדם עומד ורואה ומתבונן

פרשת ויקרא

הקרבן על המזבח, וזה כנגד דמו ונפשו של האדם. המטרה בכל זה היא - "כדי שיחשוב אדם בעשותו כל אלה, כי חטא לאלוקיו בגופו ובנפשו, וראוי לו שישפך דמו וישרף גופו לולא חסד הבורא שלקח ממנו תמורה וכפר הקרבן הזה, שיהא דמו תחת דמו, נפש תחת נפש. וראשי אברי הקרבן כנגד ראשי אבריו".

לכן בכל הקורבנות המוזכרים בפרשה, אין הכתוב אומר קרבן לאלוקים, שהוא מידת הדין, אלא קרבן לה' שהוא שם הוי-ה, שהוא מידת הרחמים, כדי שיכיר האדם במידת החסד של הבורא שמאריך אפו, כדי לאפשר לאדם לתקן את מעשיו.

וכך אומר רשב"י בזוהר הק' (פרשת וישב קצא ע"א) דבעי בר נש למעבד חושבנא מעובדוי כל ההוא יומא, שכל יהודי צריך בכל יום כמה דק' להיות עם עצמו ולחשוב ולהתבונן מה המטרה שלי בעולם הזה לאן אני רץ? לאן אני רוצה להגיע? אם אדם לא מתבונן יכול להיות כל חייו הוא רץ אבל הוא עדיין עומד באותו מקום ולא עשה כלום.

נפש פנימי ולהרהר בתשובה. כמו כן, היה מחויב לעמוד ולראות את כל מה שהכהן עושה לקרבן. הבהמה הייתה עוברת למעשה תהליך השווה לארבע מיתות של בית דין - סקילה שריפה הרג וחנק, סקילה שהיה הכהן מפיל את הבהמה לארץ, שריפה שהיה שורף הבהמה על גבי המזבח, הרג זה השחיטה, וחנק שהיה הכהן אווז בצוואר הבהמה קודם השחיטה.

וזה לשון הרמב"ן ויקרא א ט כי כאשר יראה האדם מה נעשה בקרבן, יחשוב שככה היה ראוי שיעשה לו בעוון חטאיו ויזדעזע. ועוד כתב הרמב"ן שכשאדם מביא קרבן, בשלב הראשון הוא סומך את שתי ידיו על ראש הקרבן. סמיכת הידיים היא כנגד מעשה האדם, שהרי ידי האדם הם כלי המעשה העיקריים. לאחר מכן הוא מתוודה בפיו, וזה כנגד דיבור האדם. ולאחר מכן שורפים באש את הקרב והכליות של הבהמה. הקרב והכליות מסמלות את המחשבה והתאוה בשלב הבא - מקריבים את כרעי הבהמה, שהם כנגד ידיו ורגליו של אדם, המבצעים את המעשים בפועל. לאחר מכן זורקים את דם

הגזירה עוברת מהאדם לבהמה

ועוד אומרים (רמב"ן ויקרא א ט) רבותינו ז"ל שסוד ענין הקורבנות הוא שאם נגזר על אדם גזירה אז בכח התשובה שעשה הוא מעביר את הגזירה לבהמה ובמקום שישפך דמו נשפך דם של הבהמה כמו שעושים כפרות על תרנגול לפני יום הכיפורים.

מעבירין ולא מבטלין

ואמרו חז"ל "ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה" (תפילת ר' אמנון ממגנצא בראש השנה), ולכאורה למה אמרו מעבירין ולא אמרו מבטלין, אלא אומר רבי מאיר מפרמישלן (דברי מאיר פרשת עקב) כי את הגזירה של הקב"ה אי אפשר לבטל, אלא שאם נגזר על יהודי ח"ו גזירה בשמים, והיהודי עשה תשובה או נתן צדקה או התפלל מעומק הלב, הגזירה עוברת לאדם אחר ואותו יהודי ניצל, אבל מלאך המוות לא יכול לחזור בידיים ריקות כי כבר יצאה הגזירה.

הגמרא (ב"ב ח ע"ב) אומרת אמר רבי שמואל מאי דכתיב "על כן יאמרו המושלים" אלא באה התורה לרמוז על כן יאמרו המושלים ביצרם בואו חשבון בואו ונחשב חשבוננו של עולם הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד הפסדה ואם אתה עושה כן תבנה ותכונן תבנה בעולם הזה ותכונן לעולם הבא.

וכך כותב רבינו הרמח"ל במסילת ישרים (פרק א) יסוד החסידות ושורש העבודה התמימה שיתברר ויתאמת אצל האדם מה חובתו בעולמו שיתבונן למה באתי לעולם הזה? לאכול ולשתות? ולעבוד? וודאי שלא אבל אם האדם לא מתבונן אז לא יכול להצליח להתקרב לבורא עולם.

כמו אדם שיש לו עסק אז בסוף השנה הוא עושה חשבון מה הרוויח ומה הפסיד ואם כדאי לו להמשיך או לעצור כך בחיים של האדם צריך להתבונן ולעשות חשבון נפש עם עצמו, והמפתח לכל הצלחה זה התבוננות גם בענייני העולם הזה וגם בענייני העולם הבא גם בגשמיות וגם ברוחניות.

פרשת ויקרא

התפילה לא היתה שגורה אלא הייתי מגמגם בתפילה סימן שהתפילה לא התקבלה והחולה ימות.

ושואל רבי מאיר מפרמישלן (דברי מאיר פרשת עקב) לכאורה כשהיה רואה רבי חנינא שלא התקבלה תפילתו היה עליו לשתוק ולמה היה אומר שימות? הרי מספיק שהיה אומר מי יחיה וממילא נבין שהשאר ימותו, אלא רבי מאיר מפרמישלן (דברי מאיר פרשת עקב): היה אומר זה חי וזה מת, שהיה זה תשובה אחת. זה חי, והגזירה שהייתה עליו תלך על ראש הנכרי הרשע שונא ישראל, וזה מת, היינו הרשע מת. כי כיון שנגזרה גזירה, ומלאך המוות דורש המגיעו, הרי כעת יקח את הרשע המת.

לומדים אנחנו שאם נגזר על מישהו למות ומידת הדין נשלחת לבצע את גזר הדין, ולאחר מכן בקשו רחמים על אותו אדם והוחלט שלא ימות, צריכים כביכול לתת למדת הדין 'תמורה' וכפרה, ואדם אחר יצטרך למות תחתיו.

ואומר הזוהר הק' שכך היה תמיד, בעד יוסף היה שר האופים התמורה והכפרה, בעד ישראל היו המצריים

ולכן מתי שנגזר גזירה בשמים ויורדת הגזירה לעולם היא חייבת להיתפס במשהו מתי שנגזר על אדם שימות מן העולם והגזירה יורדת לעולם היא חייבת להיתפס במשהו ולכן אם אותו אדם שנגזר עליו למות חזר בתשובה על מעשיו או שנתן צדקה או שהתפלל מעומק ליבו, אמרו חז"ל אותו אדם ניצל מן המוות אבל במקומו יקח מלאך המוות נשמה אחרת והוא מה שאמרו חז"ל (ברכות דף ז' ע"א) "ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה", מעבירין אותה מהאדם ההוא לאדם אחר, אבל לא מבטלין את הגזירה כי את דברי המלך אין להשיב.

זה יהיה וזה ימות

הגמרא במסכת ברכות (דף לד ע"ב) מספרת על רבי חנינא בן דוסא שהיו באים לפניו ומבקשים שיתפלל על החולה שיתרפא והיה רבי חנינא מתפלל, וכשהיה מסיים התפילה היה אומר זה יחיה וזה ימות, שאלו אותו מניין לך? אמר להם רבי חנינא אם התפילה שגורה בפי סימן שהחולה יתרפא והתקבלה תפילתי אבל אם

למה נאמר אדם כי יקריב ולא איש כי יקריב?

כתוב במדרש [רבה ב ז ותנחומא א] ולכאורה למה נאמר אדם כי יקריב מכס קרבן היה צריך לומר ואיש כי יקריב קרבן למה נאמר אדם? אלא לומר לך מי זה אדם? זה אדם הראשון, מה אדם הראשון שהקריב קרבן לא הקריב מן הגזל אף אתה שאתה בא להקריב קרבן אל תקריב מן הגזל אלא משלך.

ולכאורה זה דבר פשוט שאדם שבא להקריב קרבן להקב"ה שלא יביא מן הגזל? (כך שואל הכתב סופר ויקרא עמ' תטז)

אלא אומרים רבותנו ז"ל שבאה התורה ללמד אותנו מתי שאדם רוצה להתקרב להקב"ה הוא צריך להקריב מעצמו כדי שיוכל להתקרב לבורא עולם, לכן מתי שאדם מביא קרבן מדבר שעמל וטרח עליו מדבר שהוא יקר לך אז אתה מקריב מעצמך לבורא עולם וזה נקרא קרבן שהבאת משהו

התמורה, ובעד מרדכי הצדיק היה המן הרשע, זהו גם הביאור במה שנאמר במגילת אסתר "ונהפוך הוא", שהועילו עם ישראל בתפילתם להפוך את הגזירה על הגויים.

מבואר עוד בזוהר הקדוש (תוס' על ספר ויקרא ש"ד, וכן בזוהר חדש בלק ס"ו, ב) שלעתים נגזרת גזירת מיתה על אדם חוטא, ובינתיים חוזר הוא בתשובה, וגזירת המיתה אינה בטילה, ולכן ניתנן תמורת האדם שחזר בתשובה אדם אחר והוא שמת ללא עתו, והסמיכו זאת על הפסוק (ישעיה מג, ד) "מאשר יקרת בעיני נכבדת ואני אהבתיך ואתן אדם תחתיך".

מבואר עוד בזוהר הקדוש (תוס' על ספר ויקרא ש"ד, וכן בזוהר חדש בלק ס"ו, ב) שלעתים נגזרת גזירת מיתה על אדם חוטא, ובינתיים חוזר הוא בתשובה, וגזירת המיתה אינה בטילה, ולכן ניתנת תמורת אדם זה שחזר בתשובה, אדם אחר, וזה שמת ללא עתו, והסמיכו זה על הפסוק (בישעיה מ"ג) מאשר יקרת בעיני נכבדת ואני אהבתיך ואתן אדם תחתיך.

ויקרא ר"ת וידוי יראת שמים קדושה רצון אהבת ה'

רבינו האר"י הקדוש אומר שאדם שהיה מביא קרבן לבית המקדש כדי שיתכפר לו העוונות שנכשל בהם היה צריך חמישה דברים, דבר ראשון היה צריך לעשות וידוי להתוודות על החטא, דבר שני היה בא לבית המקדש היה נכנס בליבו יראת שמים מתוך שהיה רואה כל הניסים שהיו בבית המקדש, דבר שלישי מבית המקדש היה סופג קדושה כי שאדם נמצא במקום קדוש הנשמה שלו סופגת קדושה, דבר רביעי צריך שיהיה לאדם רצון להתקרב לבורא עולם כי אם אין לאדם רצון להתקרב לקב"ה אפילו יביא כל הקורבנות ישאר רחוק מהקב"ה, ודבר חמישי צריך להכניס בליבו אהבת השם לאהוב את הקב"ה ואהבת את ה' אלוקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך.

קודם עושה וידוי אח"כ היה רואה עבודת הכהנים היה נכנס בליבו יראת שמים שרואה עבודת הכהנים,

מעצמך להקב"ה ולכן אם הבאת קרבן מממון שטרחת ועמלת עליו אז הבאת משהו מעצמך לבורא עולם אבל אם הבאת מן הגזל לא טרחת עליו אז לא הבאת מעצמך כלום להקב"ה ולכן זה לא נקרא קרבן.

אדם כי יקריב מכם קרבן לה'

ואומר הרב הנתיבות שלום (ח"א עמ' פ) שלכאורה היה צריך להיות כתוב אדם מכם כי יקריב ? אלא אומר הנתיבות שלום שעיקר הקרבן בא מכם, היינו מעצמותכם, שתקריבו עצמכם להשי"ת... שלא ישאר שום אנוכיות, ישות ותאוות כלשהן, שום דבר, אין עוד מלבדו, שהכל בטל ומבוטל להשי"ת.

וכדי להתקרב להקב"ה צריך האדם להקריב מעצמו בשביל עבודת השם ועל ידי שיהודי מקריב מעצמו בשביל עבודת ה' אז זוכה להתקרב להקב"ה שיהודי קם בבוקר מוקדם כדי להתפלל תפילה במנין ושיהודי בא לשיעור תורה אחרי יום שלם שהוא עמל לפרנסתו זה אדם כי יקריב מכם קרבן לה'.

יתבונן שכל מה שקרה לו זה באותה מידה שקילקל אז הוא ידע במה הוא צריך לחזור בתשובה.

שמתחילין ללמד התינוק תורה מתחילין מפרשת ויקרא

המדרש (תנחומא צו י"ד) אומר שהתינוקות בשעה שמתחילין ללמד תורה מתחילין ללמדם בחומש ויקרא ולכאורה למה דוקא חומש ויקרא הרי חומש ויקרא הוא הקשה ביותר להבנה שבו התורה מדבר על כל עבודת הקורבנות בבית המקדש? אלא אומר המדרש יבואו טהורים ויתעסקו בטהורים יבואו תינוקות של בית רבן שהם טהורים ויתעסקו בקורבנות שהם טהורים,

הגמרא שבת קיט ע"ב מספרת שרב פפא שאל את רבא האם לימוד תורה של הילדים יותר גדול מלימוד תורה שלי? אמר לו דע לך שלימוד תורה של ילד קטן יותר גדול מלימוד תורה שלי ושלך ביחד והטעם הוא מכיון שלא טעמו טעם של חטא ילד קטן הוא קדוש וטהור הוא לא יודע מה

נכנס לבית המקדש סופג קדושה

אדם כי יקריב מכם קרבן לה', מכם ר"ת מידה כנגד מידה

ואומרת לנו התורה אדם כי יקריב מכם קרבן לה' ושואל הרב הבן איש חי (בא"ח דרוש ויקרא) לכאורה המילה מכם מיותרת היה צריך לומר אדם כי יקריב קרבן לה' למה כתוב את המילה מכם? אלא אומר הרב הבן איש חי על הפסוק שדוד המלך אומר בתהילים "לך ה' החסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו" (תהלים סב יג) מה החסד שעשה הקב"ה? שבשעה שבא על האדם איזה נזק איך ידע במה הוא צריך לעשות תשובה יסתכל במה בא עליו הנזק אם גנבו לו יעשה חשבון נפש אם גם הוא גנב למישהו אחר אם ביישו אותו אולי גם הוא בייש אדם אחר, וכן על זה הדרך וכך ידע האדם במה לתקן וזה הסיבה שהקב"ה מעניש את האדם במה שהאדם קילקל כדי שידע במה הוא צריך לחזור בתשובה ולכן אומרת התורה אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מכם ר"ת מדה כנגד מידה על ידי שאדם

פרשת ויקרא

הוא לשון של ילד שהוא רך בשנים, שלומד תורה ומתפלל תשב"ר גר"ם, תשבר ר"ת תינוקות של בית רבן, גרם ר"ת גזירות רעות מבטלים.

וכך אומרת הגמרא שבת קיט ע"ב אין העולם מתקיים אלא בזכות הבל פיהם של תינוקות של בית רבן, שילד קטן אומר ברכה שילד קטן אומר פרק תהילים שילד קטן אומר שמע ישראל על זה העולם עומד.

תפילה ואוכל כשר זה במקום הקורבנות:

היום בעוונותינו עדיין אין לנו בית המקדש ואין לנו הקרבת קורבנות אבל רבותינו ז"ל אומרים שיש לנו שני מצוות שהם במקום הקורבנות.

המצוה הראשונה היא מצות תפילה כמו שכתוב "ונשלמה פרים שפתינו" הושע יד ג שהתפילה חשובה במקום קרבן (ברכות כו א) וכמו שבזמן בית המקדש הקרבן היה מכפר על עוונותיו של האדם בזמננו התפילה מכפרת על עוונותיו של האדם קרבן מלשון להתקרב שהקרבן היה מקרב את האדם ומקשר אותו לבורא עולם אבל היום

זה לשקר ומה זה כל הדברים הקשים של העולם הזה ילד יש בו טהרה ותמימות ולכן הלימוד תורה של ילד קטן זה הדבר הגדול ביותר שעושה נחת רוח להקב"ה.

אומר המדרש (שוחר טוב תהלים ח ד"ה מפי)

בזמן קבלת התורה הקב"ה אמר למשה תנו לי ערבים שתקיימו את התורה, אמרו לו הרי אבות ערבים בנו, אמר להן הקב"ה חייבין הן לי, ולואי שיעמדו בעצמן... אלא תנו לי ערבים שאינן חייבין לי כלום, אמרו לו מי הן שאינן חייבין לך, אמר להן התינוקות, מיד הביאו לו התינוקות שנאמר "מפי עוללים ויונקים יסדת עוז" (תהילים ח ג) ואין עוז אלא תורה. שלמה המלך אומר בספר משלי (כה טו) לשון רכה תשבר גרם

והפירוש הפשוט של הפסוק שאם עומד לפניך אדם קשה ואתה רוצה לרכך אותו תדבר איתו בלשון רכה ואז תצליח לשבור את הקשיות שלו אבל רבינו השל"ה הקדוש (מסכת שבועות פרק תורה אור אות ק) פירוש נוסף לשון רכה הפירוש

פרשת ויקרא

היו יהודים באים אצל הצדיקים ולוקחים ואוכלים מהשריים של האוכל של הצדיק ומתרפאים כי השריים של הצדיק זה קרבן הוא קידש את זה הוא בירך בכווננה גדולה הגשמיות הזו נהפך לרוחניות. על כל קורבנך תקריב מלח

הקב"ה מצווה את משה רבינו שעל כל קרבן שיקריבו בבית המקדש היו צריכים להשים מלח כמ"ש "על כל קורבנך תקריב מלח". ויקרא ב יג ועמדו הראשונים מה הטעם למלוח את הקורבנות?

רבנו בחיי ויקרא ב יג מביא שלושה טעמים משלושה ראשונים שונים, הטעם ראשון אומר האיבן עזרא שמלכותא דרקעיא כעין מלכותא דארעא שאתה מביא למלך אוכל חייב להשים מלח כי אם לא ישים מלח זה אוכל טפל ולכן זה לא ראוי למלך וכמו אצל מלך בשר ודם כך אצל הקורבנות שזה האוכל של הקב"ה.

הטעם השני כותב רבינו הרמב"ם בספר מורה נבוכים חלק ג פרק מו-

הדבר שמקשר ומחבר את היהודי לבורא עולם זה התפילה שיהודי עומד ומתפלל ומבקש ומודה ומשבח את בורא עולם.

והמצוה השניה שהיא שקולה במקום קרבן היא היא שיהודי נזהר בכשרות המאכלים שמעלה על שולחנו הגמרא במסכת ברכות דף נד אומרת בזמן שבית המקדש קיים, מזבח מכפר על ישראל. ועכשיו שולחנו של אדם מכפר עליו". והדמיון בן שולחנו של היהודי לבין שולחן עליון שזה המזבח משמעותה רבה היא ולמלמדת שכשם שלא כל בעל חיים ראוי למזבח, כן לא כל בעל חיים ראוי לשולחנו של אדם מישראל, והתורה הקדושה בספר ויקרא (יא), נותנת לנו רשימה מפורטת ביותר של כל החיות, העופות, הדגים והשרצים והרמשים הטמאים, האסורים לאכילת אדם יהודי שומר תורה ומצוות, והטעם "ולא תשקצו נפשותיכם בבהמה ובעוף ובכל אשר תרמש האדמה אשר הבדלתי לכם לטמא, והייתם לי קדושים, כי קדוש אני ה', ואבדיל אם מן העמים להיות לי". ויקרא כ כה

פרשת ויקרא

הסוכות על גבי המזבח והדבר השני שעל כל קרבן יביאו מלח שהוא בא מן הים. המים התחתונים נקראים מים בוכים כי בשעה שחילק הקב"ה נתן אלו למעלה ואלו למטה התחילו מים תחתונים בוכים אמרו אוי לנו שלא זכינו להיות קרוב ליוצרנו אמר להם הקב"ה אין רשות למים העליונים לומר שירה עד שאתם תאמרו שירה שנאמר מקולות מים רבים אדירים משברי ים (תהלים צג, ד) ומה הם אומרים? אדיר במרום ה' שהקב"ה ברא את העולם הקב"ה חילק בין המים העליונים למים התחתונים- למה נקרא שמים כי שם מים.

המלאך של הים ואמר רבש"ע אנחנו רוצים להיות קרובים אליך ולמה ריחקת אותנו מימך? אמר להם כל קרובן בבית המקדש יביאו מלח מן הים ולכן אמרה התורה על כל קורבנן תקריב מלח.

אומות העולם מאמינים שיש שני סוגי אלוהים אלוהים טוב שמביא את הטוב ויש אלהים רע שמביא את הרעות לא יכול להיות שאותו אלהים מביא גם טוב וגם רע ועיקר עבודת הקורבנות זה לרצות את האלהים הרע שלא יכעס כדי שלא יביא רע לעולם ולכן שהיו מביאים קרבן היו שמים הרבה דם כי הוא אוהב דם ולכן הגויים נהגו לא להשים מלח על הקורבנות כי המלח סופג את הדם ומבייש את הדם ולעומת זאת עם ישראל שאין דבר כזה אלהים רע ואלקים טוב אלא הכל זה לטובה וגם מה שנראה רע זה טוב רק אנחנו עדין לא מבינים ולכן שמים מלח בקורבנות כדי להיבדל מן הגויים.

הטעם השלישי כתוב במדרש (ב"ר ה, ג) שביום השני לבריאת העולם הקב"ה חילק בין המים העליונים למים התחתונים וזה הסיבה שהגלים עולים כלפי מעלה כי הם רוצה להיות קרובים אל הקב"ה.

ואומר המדרש שהמים התחתונים באו בטענה להקב"ה למה הקב"ה ריחק אותם ממנו והקב"ה ריצה אותם ופייס אותם שיביאו ניסוך המים בחג

על השולחן שאוכל בו מלח ואמרו חז"ל שכל סעודה שיש מלח על השולחן אין רשות לשטן להתקרב לאותה סעודה

זה לשון שולחן ערוך אורח חיים הלכות בציעת הפת, סעודה, וברכת המזון סימן קסז

סעיף ה(כה) ה' לא יבצע <ה> ח] עד יא שיביאו (כו) לפניו (כז) מלח או ליפתן (פי' רש"י כל דבר הנאכל עם הפת) ללפת בו פרוסת הבציעה, ואם היא <ו> נקייה או שהיא מתובלת בתבלין או במלח כעין שלנו או נתכוין לאכול (כח) ט' פת חריבה, (כט) יב אינו צריך להמתין. הגה: ומ"מ מצוה להניח על כל שלחן מלח קודם שיבצע, כי השלחן (ל) יג דומה למזבח (לא) והאכילה כקרבן, ונאמר: על כל קרבנך תקריב מלח (ויקרא ב, יג) (ב"י בשם שבלי הלקט) (לב) יד {ה} והוא מגין י' מן הפורעניות (תוס' והגהות אשירי פרק כיצד מברכין (לג) טו וע"ל סוף סימן ק"ע).

וכותב רבינו הרמ"א קסז ה - מצוה להניח על כל שולחן מלח קודם שיבצע, כי השולחן דומה למזבח

משנהורב בית המקדש המים בוכים מכיון שלא מביאים מלח מהים

על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו"תהלים פרק קלז א עם מי בכינו? אלא שבאו עם ישראל לבבל שמעו את הים והנהרות בוכים ושאלו אותם למה אתם בוכים א"ל בגלל שנחרב בית המקדש ולא מביאים מלח מן הים על הקורבנות וזה מה שכתוב שעם ישראל בכו איתם שנאמר שם ישבנו גם בכינו, כתוב במגילת איכה "כי גדול כים שיברך מי ירפא לך"איכה פרק ב יג מי שעתידי לרפא שיברו של ים הוא עתידי לרפא לך, כל זמן שבית המקדש היה קיים על ידי מלח בקורבנות היה הקב"ה מרצה את המים התחתונים אבל משנחרב בית המקדש אין מי שיפייס את המים.

בבית המקדש היה מצוות ניסוך המים - שהובטחו המים התחתונים לקרב במזבח במלח ונסוך המים בחג. וכותב מרן השו"ע שהיום שאין לנו בית המקדש שיהיה אדם זהיר שיהיה

פרשת ויקרא

חז"ל שיהיה לאדם מלח על השולחן שיזכור מה נעשה לאשתו של לוט מה קרה לה בגלל שלא הסכימה להכניס אורחים.

כתב בכף החיים סי קס"ז סק"מ בשם החס"ל קסז אות ח דמצווה זו מוטלת על הנשים דידוע שאשתו של לוט נהפכה לנציב מלח על אשר לא רצתה להביא מלח על השולחן

ונפש כי תקריב מנחת סולת קרבן של עני סולת

בכל הקורבנות כתוב אדם כי יקריב מכם קרבן לה' (ויקרא א ב) ובקרבן עני שם כתוב "ונפש כי תקריב מנחת סולת" (ויקרא ב א) ואומר מנחות קד עב והבא ברשי אמר הקב"ה למה נאמר נפש ולא אדם כמו בכל הקורבנות? אלא לומר לך שהעני אפילו שהביא מעט סולות הקב"ה מחשיב לו כאילו הביא את נפשו כי אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוון את ליבו לשמים, הקב"ה רוצה את האיכות את כוונת הלב ולא את

והאכילה דומה לקרבן ונאמר על כל קורבנך תקריב מלח והוא מגן מן הפורענות.

הגמרא במסכת ברכות (דף מ ע"א) אומרת שמותר להפסיק בדיבור בן נטילת ידים להמוציא כדי לומר שיביאו מלח לשולחן ואומר התוספות (ד"ה הבא) רבי מנחם היה מדקדק מאוד להביא מלח לשולחן כדאיתא במדרש כשישראל יושבין סביב השולחן וממתינים זה את זה עד שייטלו ידיהם והן בלא מצוות בא השטן ומקטרג עליהם וברית מלח מגן עליהם.

כי בשעה ששותקים אז בא השטן לקטרג ומה הסגולה להישמר מן השטן שיהיה מלח מונח על השולחן שאם יש מלח על השולחן אין כח לשטן להזיק או לקטרג אבל להגיד מלח מותר כדי להשתיק את השטן.

רש"י בראשית יט כו שבאו המלאכים אצל לוט כתוב שאשתו של לוט הלכה לשכנים וביקשה מלח ומה הייתה כוונה שלה כדי שיתפרסם שיש לה אורחים והעונש שלה ותהי נציב מלח נהפכה לגוש מלח. אומרים

פרשת ויקרא

הכמות.

המלך שאל את הכהן הקרבת את כל הקורבנות א"ל כן א"ל ולא קיבלת אף קרבן של אף אדם א"ל לא קיבלתי א"ל אתה בטוח א"ל כן אלא רק באדם אחד שלא אכל כל היום וביקש ממני להקריב שני יונים כי נדר נדר שלא יאכל עד שיקריב קרבן שמע אגריפס ואמר בלילה חלמתי חלום וראיתי בחלום כף מאוזנים ועל כף אחת אלף פרים ובכף השניה פתאום הגיעו שני יונים והכריעו את הכף ללמד אותך שהעיקר זה הלב אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוון ליבו לשמים.

לימוד תורה יותר מכל הקורבנות

כל הפרשה מדברת על דיני הקורבנות וכמה המעלה שלהם גדולה מאוד אבל יש דבר אחד שהוא יותר גדול מהקורבנות הגמרא שבת לא

אומר שדוד המלך ביקש לבנות את בית המקדש אמר לו הקב"ה לדוד אתה לא תזכה לבנות את בית המקדש אלא רק שלמה בין דוד המלך הצטער מאוד אמר לו הקב"ה "כי טוב יום בחצריך מאלף בחרתי" תהלים פרק פד פסוק יא טוב לי יום אחד שאתה יושב ולומד תורה יותר

המדרש במדרש רבה ויקרא פ"ג ה מספר מעשה באגירפס המלך שבא לבית המקדש והביא אלף פרים לבית המקדש ואמר לכהן מחר תשחוט ותקריב את כל האלף פרים שהבאתי ומחר אל תקבל קרבן של אף אדם ותקריב רק את הקורבנות שלי, למחרת בבוקר הכהן קם מוקדם מאוד והתחיל במלאכה וכל מי שבא להביא קרבן לבית המקדש דחה הכהן את אותו אדם שיבוא ביום אחר לקראת הערב בא איזה יהודי לכהן ובידו שני יונים וביקש להקריב אותם קרבן לקב"ה אמר לו הכהן תבוא מחר, היום אני לא יכול, אמר אותו יהודי אדוני הכהן כל יום אני הולך לצוד ואני נדרתי נדר שמה שעולה במצודתי חצי אני מקריב לבית המקדש וחצי אני נותן לאכול לאשתי וילדי ונדרתי עוד נדר שכל זמן שלא הקרבתי קרבן בבית המקדש אני לא יאכל, והיום לא הצלחתי לצוד אלא רק עכשיו לקראת הערב ואשתי וילדי הקטנים עדיין לא אכלו היום, ראה הכהן ריחם עליו והקריב שני היונים והלך, למחרת בא אגריפס

פרשת ויקרא

(משלי ה, יט) ואם התורה מעלת חן על לומדיה כל שכן שתגן עלי ותשמור אותי מכל פגע ולכן איני מפחד!

בפרק ב' בפרקי אבות משנה ח ושם כתוב: רבן יוחנן בן זכאי קבל מהלל ומשמאי, הוא היה אומר: אם למדת תורה הרבה אל תחזיק טובה לעצמך כי לכך נוצרת, כלומר אם למדת הרבה תורה אל תתגאה בכך כי זה המטרה שבאת לעולם הזה כדי ללמוד תורה כמו שכתוב "לא ימוש ספר התורה הזה מפִּיךָ והגית בו יומם ולילה". (יהושע א ח)

הזוהר הקדוש אומר הקב"ה ברא את האדם גוף ונשמה הגוף שהוא גשמי ניזון על ידי דברים גשמיים כמו אוכל שהוא גשמי וכדומה, הנשמה שהיא רוחנית ניזונת רק על ידי דבר רוחני שזה לימוד תורה.

כמו שאם אדם אכל בבוקר והגיע עכשיו הערב הוא לא אומר לא צריך לאכול כבר אכלתי בבוקר ואכלתי אתמול כי מה שאכל אתמול זה בשביל אתמול אבל עכשיו הוא זקוק לאוכל ובלי אוכל אדם יכול למות כך לא יאמר אדם למדתי כבר הרבה

מאלף קורבנות שעתיד בינך שלמה להקריב לפני.

כל הקיום של העולם הוא רק בזכות לימוד התורה ובלי לימוד תורה אין קיום לעולם כמו שכתוב בנביא "אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמת".

[ירמיה לג, כה]

הגמרא במסכת ברכות בדף ה ע"א אומרת אמר רבא אם רואה אדם שייסורים באים עליו יפשפש במעשיו מה אני צריך לתקן, פישפש ולא מצא יתלה בביטול תורה.

הגמרא במסכת כתובות (דף עז ע"ב) מספרת שבזמנם היה מחלה קשה שנקראת "בעלי ראתן" [ופרש"י שיש להם שרץ במוח] ומחלה זו הייתה מדבקת מאוד וכולם היו מתרחקים במי שהיה נגוע במחלה זו כי היא הייתה מדבקת ולעומת זו רבי יהושע בן לוי היה יושב וכורך עצמו יד ביד עם החולה המסוכן ולומד איתו תורה בחברותא שאלוהו חבריו וכי אינך מפחד ממחלה זו? השיבם רבי יהושע כתוב שהתורה הקדושה היא "איילת אהבים ויעלת חן"

פרשת ויקרא

לא מפחד מן המלכות? אמר לו רבי עקיבא אמשול לך משל, משל לשועל שפעם אחת הלך לטייל ליד שפת הנהר וראה שהדגים בורחים ממקום למקום שאל השועל את הדגים למה אתם בורחים ממקום למקום אמרו לו אנחנו מפחדים מהרשתות של הדייגים אמר להם השועל בואו תעלו ליבשה ונעשה איתכם שלום אמרו לו הדגים לשועל אתה פיקח שבחיות אתה שוטה שבחיות כי אם במים שזה מקום החיות שלנו אנחנו פוחדים מן הרשתות של הדייגים אז ביבשה שזה מקום מתתנו על אחת כמה וכמה.

הנמשל אמר רבי עקיבא לפפוס בן יהודה הקיום של עם ישראל זה רק בזכות התורה התורה זה מקום חיותנו התורה נמשלה למים הוי כל צמא לכו למים ואין מים אלא תורה ומה במקום חיותנו אנחנו מפחדים במקום מתתנו על אחת כמה וכמה.

הגמרא מספרת אחרי זמן קצר תפסו הרומאים את רבי עקיבא והכניסו אותו לבית האסורים ופגש רבי עקיבא בבית האסורים את פפוס בן יהודה גם הוא היה בבית הסוהר ואמר פפוס בן יהודה לרבי עקיבא אשריך

תורה כי לימוד תורה זה האוכל הרוחני בשביל הנשמה וזה דבר שהנשמה צריכה אותו בכל יום כמו שהגוף זקוק לאוכל גשמי הנשמה זקוקה לאוכל רוחני כדי להתקיים.

כתוב בספר איוב (ה ז) "אדם לעמל יולד" ואשרי מי שעמלו בתורה, אשרי מי שהעמל שלו זה בלימוד התורה הקדושה.

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף צט עמוד במר רבי אלעזר: כל אדם לעמל נברא, שנאמר כי אדם לעמל יולד, איני יודע אם לעמל פה נברא אם לעמל מלאכה נברא, כשהוא אומר כי אכף עליו פיהו - הוי אומר לעמל פה נברא. ועדיין איני יודע אם לעמל תורה אם לעמל שיחה, כשהוא אומר לא ימוש ספר התורה הזה מפיקך - הוי אומר לעמל תורה נברא. והיינו דאמר רבא: כולהו גופי דרופתקי נינהו, טובי לדזכי דהוי דרופתקי דאורייתא.

הגמרא (ברכות סא ע"ב) מספרת שהרומאים גזרו שאסור ללמוד תורה ורבי עקיבא היה יושב בשוק ומלמד תורה את הרבים, הגמרא מספרת פגש את רבי עקיבא יהודי שקראו לו פפוס בן יהודה אמר לרבי עקיבא רבי אתה

פרשת ויקרא

שהוציאו את רבי עקיבא להריגה היו סורקין את בשרו במסרקות של ברזל והיה רבי עקיבא קורא ק"ש והיה מאריך באחד והיו תלמידיו אומרים לו רבינו עד כאן, א"ל כל ימי שהייתי מגיע לפסוק ואהבת את ה' אלוקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך (דברים ו ה) אדם צריך לאהוב את הקב"ה גם אם לוקח לו את נפשו וגם אם לוקח לו את כל ממונו בכל זאת תואהב את הקב"ה ועכשיו שבאה מצוה זו לידי ולא אקיימנו?

הגמרא אומרת לעתיד לבוא בעולם הבא אין בוא לא עבודה ולא עמל, לעבוד לא צריך למה כי יתוקן החטא של עץ הדעת והאדמה מוציאה אוכל מתוקן לסעודה ועתידין אילני סרק שבארץ ישראל להוציא גלוסקאות בגמ' כתובות קי"ב ע"ב ואדם רואה מתחילת העולם ועד סופו אז אם אדם רואה מתחילת העולם ועד סופו ואין מלחמות ואין צרות ואין מחלות ואין קושי הפרנסה אז מה יעשו? אומרת הגמרא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ולומדים תורה מפי הקב"ה, ומי שטרח בעולם הזה ולמד תורה כל מה שלמד חקוק בנשמתו

רבי עקיבא שנתפסת על דברי תורה אוי לו לפפוס בן יהודה שניתפס על דברים בטלים.

על מה ניתפס פפוס בן יהודה? הגר"א בספרו אמרי נועם (ברכות סא ע"ב) אומר שזה אותו פפוס בן יהודה שעליו מספרת הגמרא בתענית [יח ב] בעיר לוד נרצה הבת של הקיסר ואמר הקיסר אם לא יתפס הרוצח נוציא להורג את כל יהודי העיר לוד מה עשה פפוס בן יהודה אע"פ שלא רצח את בת הקיסר אבל כדי להציל את כל יהודי העיר לוד בא לקיסר ואמר אני רצחתי את הבת שלך הוא מסר את נפשו והוציאו אותו להורג כדי להציל את כל היהודים בעיר לוד.

שואל הברכת שמואל של הרב ברוך בער בהקדמה לח"ד אז איך אפשר לומר אשריך רבי עקיבא שנתפסת על דברי תורה אוי לו לפפוס בן יהודה שניתפס על דברים בטלין? וכי זה דברים בטלים להציל את כל יהודי העיר לוד? אלא לומר לך שליד לימוד תורה הכל ניחשב דברים בטלים כי אין לך מצוה בעולם כמו לימוד תורה. והגמ' (ברכות סא ע"ב) מספרת

פרשת ויקרא

מה שורש הסיבה שעם ישראל הגיע לדרגות כאלה פחותות שעברו על העבירות החמורות ביותר? ועל זה מתרצת הגמרא "על עזבם את תורת" שיהודי בלי תורה הוא יכול להגיע למדרגה הפחותה ביותר כי התורה היא השורש לכל המידות הטובות ומכיון שעם ישראל עזבו את התורה ממילא הגיעו לעבור על העבירות החמורות ביותר.

ובזמן שעם ישראל עוסקין בתורה אין כח לאומות העולם לשלוט על עם ישראל כמו שאומר המדרש על הפסוק "הקול קול יעקב והידיים ידי עשו" (בראשית כז כב) שכל זמן שבבתי כנסיות ובבתי מדרשות נשמעין קול של לימוד תורה אין הידיים ידי עשו אין כח לאף אומה לצער את ישראל.

וכן הגמרא ביומא (דף לה ע"ב) אומרת אם בא עני לדין אומרים לו מדוע לא עסקת בתורה אם אומר עני הייתי וטרוד במזונותי, אומרים לו וכי הייתה עני יותר מהלל, שהגמרא מספרת על הלל הזקן שבכל יום ויום היה עושה איזה עבודה ומרוויח טרפיק אחד, חצי היה נותן לשומר

ואפילו הוא שכח אבל זה חקוק בנשמתו לנצח נצחים וכל מה ששמע תורה בעולם הזה יחזור ללומדה בעולם הבא אבל מי שלא למד תורה כלל בעולם הזה שיגיע לעולם הבא הרי הוא כמו אדם שמגיע לאיזה מדינה זרה והוא לא מבין את השפה ולא מבין כל מה שמדברים.

הגמרא בנדרים (דף פא ע"א) אומרת אמר רב יהודה אמר רב מאי דכתיב (ירמיה ט, יא) "מי האיש החכם ויבן את זאת, דבר זה שאלו לחכמים ולא פירשוה שאלו לנביאים ולא פירשוה עד שפירשה הקב"ה בעצמו שנאמר (שם יב) "ויאמר ה' על עוזבם את תורת אשר נתתי להם".

ושואל ??? בלב אליהו (פרשת דברים) החפץ חיים אם כתוב מפורש בפסוק שאבדה הארץ ועם ישראל יצאו לגלות בגלל שעזבו את התורה אם כן איך כתוב בגמרא ביומא (דף ט ע"ב) שאבדה הארץ בגלל שעברו על שלושת העבירות החמורות עבודה זרה גילוי עריות ושפיכות דמים?

אלא מבאר החפץ חיים ששאלת הגמרא על מה אבדה הארץ? הייתה

הגמרא בנדרים (דף לב ע"א) אומרת גדולה תורה שאלמלא היא לא נתקיימו שמים וארץ שנאמר "אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמת" רואים אנו שאין לך דבר גדול בכל העולם כולו כמו לימוד תורה וכמו שאנו אומרים בכל יום בתפילה "כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה".

וכל דם לא תאכלו

וכל דם לא תאכלו כי הדם הוא הנפש- (ויקרא ג יז) שם נמצאת הנפש של הבהמה ואני לא רוצה שיהיה לכם טבע אכזרי של בעלי חיים לכן אל תאכלו את הדם.

ידוע שהנוצרים לאורך כל הדורות היו מעללים על היהודים שהיהודים אופים מצות לפסח עם דם של נוצרים ומסופר על רבינו הקדוש המהר"ל מפארג זיע"א.

ומסופר שבאחד הוויכוחים טענו הכמרים שהיהודים משתמשים בדם של נוצרים כדי לאפות מצות לחג הפסח השיב להם המהר"ל שיעמדו בדרך ואם יראו איזה

בית המדרש וחצי היה מפרנס את אנשי ביתו, ופעם אחת לא הרוויח ולא היה בידו לשלם לשומר בית המדרש אבל הוא לא וויתר על לימוד התורה ועלה לגג והניח את אוזנו על הארובה של בית המדרש כדי שישמע דרכה את השיעור של שמעיה ואבטליון, וידוע המשך הסיפור שאח"כ מצאו אותו מכוסה בשלג וכו' רואים אנו מהו מסירות נפש לתורה.

ואם יטען שהיה עשיר וטרוד בנכסיו יאמרו לו וכי הייתה עשיר יותר מרבי אלעזר בן חרסום שהניח אלף עיירות ביבשה וכנגדן אלף ספינות בים ובכל יום היה לוקח איתו אוכל והיה הולך מעיר לעיר וממדינה למדינה ללמוד תורה.

ואם יטען שהיה טרוד ביצרו יאמרו לו וכי הייתה יותר נאה מיוסף הצדיק שהייתה אשת פוטיפר בכל יום משדלתו בדברים, בגדים שלבשה לו שחרית לא לבשה ערבית והייתה מנסה אותו בכל מיני דרכים ולא שמע לה.

נמצא הלל מחייב את העניים, רבי אלעזר בן חרסום מחייב את העשירים, ויוסף מחייב את הרשעים.

פרשת ויקרא

כי היהודים חטפו ורצחו אותו כדי לאפות עם הדם שלו את המצות לחג הפסח, ואז כששמע המהר"ל על העלילה הנוראה הזאת עשה שאלת חלום ואז ענו לו בחלום שיברא גולם וכך תתבטל הגזירה מעל כל יהודי העיר פארג, ומסופר שלמחרת בבוקר קרא המהר"ל לחתנו רבי יצחק כ"ץ ולעוד תלמיד וביקש מהם שיילכו איתו בחצות הלילה סמוך לנהר בעיר פראג.

והלכו בחצות הלילה ליד הנהר ולקחו עפר וגיבלו אותו במים ועשו ממנו צורה של אדם והיו אומרים שמות קודש לפי הסדר שכתוב בספר היצירה והיו מקיפים אותו במשך כמה פעמים עד שלאט לאט התחיל לקבל צורת אדם ממש עד שסיימו לעשות את כל סדר התפילה נעשה אדם שלם והיה בו כל האברם שיש באדם רק שהיה אילם ולא היה מדבר כי הדיבור זה כח הנשמה, והכניס בו המהר"ל רוח חיים ומאותו זמן קרא לו המהר"ל יוסלה הגולם והיה שולח אותו לעשות כל מיני שלוחיות, והדבר הראשון שציווה עליו המהר"ל מפארג שימצא את הילד של המושל

אישה יהודיה עוברת בדרך שיקראו לה שתיכנס בפנים ומצאו איזה אישה יהודיה וקראו לה להיכנס לפני המלך והמהר"ל והכמרים ואז הוציא המהר"ל מחבט ובצים וביקש המהר"ל מהאישה שתכין לו תבשיל של ביצים ואחרי כמה רגעים ביקשה האישה האם יש ביצה אחרת שאל אותה המהר"ל למה את מבקשת ביצה אחרת אמרה לו מכיון שמצאתי דם בביצה ואסור לאכול דם אמר המהר"ל למלך אדוני המלך התורה אסרה עלינו לאכול את הדם כמ"ש לא תואכלו את הדם כי הדם הוא הנפש ואם יהודי נזהר לא לאכול אפילו מעט דם שנמצא בביצה וכי יתכן שיהודים יאכלו דם של בני אדם? ומיד השתכנע המלך ומצא חן בעיניו תשובתו של המהר"ל וביטל מעל היהודים את כל הגזירות.

ומסופר שלאחר כמה שנים שוב פעם חזרו להעליל על היהודים שאופים מצות עם דם של נוצרים ואחרי זמן קצר סמוך לערב חג הפסח נעלם בנו של המושל של העיר ומיד הכומר שהיה שונא את היהודים היה אומר לכולם בטוח הילד שנעלם

פרשת ויקרא

קדושה או טומאה שברגע שחושב מחשבה של טומאה היה נכנס בקרבן טומאה ולכן לא הייתה יורדת אש מן השמים לשרוף את הקרבן.

ועכשיו שאין לנו קורבנות אבל יש לנו תפילה במקום קרבן וצריך לדאוג שהמחשבה שלך תהיה טהורה וזכה כי כל הברכה של האדם זה קדושת המחשבה

אמרו חז"ל בגמרא שהירהורי עבירה קשין מעבירה (יומא כט ע"א) כי המחשבה במוח והמוח הוא משכן הנשמה.

מסופר שבזמן הרמב"ם שהייתה אישה שילדה תינוק אבל התינוק לא רצה לאכול ולא רצה לינוק ולקחו לכל הרופאים ולא ידעו מה לעשות עד שבאו לרמב"ם שאל אותה הרמב"ם האם נתאוות איזה מאכל שהיית מעוברת ולא אכלת ממנו אמרה כן היה איזה ליפתן שמאוד התאוותי ולא היה אפשר להשיג אותו ולא אכלת ביקש הרמב"ם שיביאו את הליפתן ונתנו לתינוק והיה אוכל בהתלהבות גדולה בגלל שבמחשבה שלה ביקשה והתאוותה לאכול את הליפתן הזה במחשבה שלה

שנעלם ומיד הלך יוסלה הגולם למרתף של הכומר של העיר ומצא שם את הגופה של הילד של המושל ומיד הלך המהר"ל למושל וסיפר לו שהוא יודע היכן נמצא בנו במרתף הבית של הכומר ומיד שלח המושל ומצאו את בנו של המושל שנירצח ומיד הבינו שהכומר רצח אותו כדי להעליל על היהודים את העלילה וכך ניצלו היהודים, ומסופר שהגולם עשה עוד כמה וכמה שליחויות כדי להציל את היהודים מהעלילות של הגויים ואותו גולם ראה ושמע והבין אבל כח הדיבור בפיו לא היה לו. רק לאחר שהצליח המהר"ל לבטל את גזרת עלילות הדם, נוכח כי יותר אין צורך בגולם, וכדרך שברא אותו כך גנז אותו בעליית בית הכנסת בפראג. כח המחשבה

כל עבודת הכהנים בבית המקדש היה צריך להיות עם מחשבה טהורה אם המחשבה לא הייתה טהורה לא הייתה יורדת אש מן השמים לשרוף את הקרבן ואותו קרבן היה נקרא פיגול.

מכאן אנחנו לומדים שהמחשבה של האדם יש לה כח להכניס בקרבן

פרשת ויקרא

התורה וכיון שהתרחקו מהתורה מיד
בא עמלק ונילחם בהם.

לאורך כל הדורות היו הרבה גויים
שבאו להילחם ולהרוג בעם ישראל,
ובכל זאת התורה לא ציוותה למחות
אותם מן העולם, ומה מיוחד דווקא
בעמלק שהתורה מצווה אותנו תמחה
את זכר עמלק מתחת השמים? ודרשו
חז"ל (תנחומא ס"פ תצא) על הפסוק
(יז טז) "כי יד על כס יה", כתוב כס
ולא כתוב כיסא חסר את האות א',
לומר לך שאין כיסא הכבוד שלם עד
שימחק זרעו של עמלק מן העולם.

אלא אומר הרב החתם סופר,
שאחת העבירות החמורות בתורה
היא אדם שמקרר אחרים מלשמור
את התורה והמצוות, לפעמים יהודי
מקיים את התורה והמצוות מתוך
התלהבות גדולה והשתוקקות גדולה,
ופתאום בא אדם אחר ומקרר אותו
בתורה ובמצוות, וזהו הדבר הקשה
ביותר לפני הקב"ה וזו הייתה דרכו
של עמלק, הוא רצה לקרר את עם
ישראל מהתורה והמצוות, כמו
שכתוב (דברים כה יח) "אשר קרך
בדרך" לשון קור שבא לקרר את עם
ישראל מן התורה והמצוות.

המחשבה שלה הייתה כל כך חזקה
שנכנסה בתוך העצמאות של התינוק
והתינוק נכנס בו התאוה שלא הסכים
לאכול שום דבר עד שיאכל מן אותו
ליפתן ובשעה שהביאו את הליפתן
נפתח התאבון של התינוק רואים
מכאן מה זה כח המחשבה של האדם.

שבת זכור

"זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך"
בצאתכם ממצרים אשר קרך בדרך"
(דברים כה יז)

אמרו רבותינו ז"ל, (עי' מגילה כט
א ושו"ע ס' תרפה ס"ב) שבת שלפני
חג הפורים קוראים בתורה 'זכור את
אשר עשה לך עמלק', כי המן הרשע
היה מזרעו של עמלק ולכן קוראים
בתורה תמחה את זכר עמלק מתחת
השמים לא תשכח.

כתוב בתורה (יז ח) "ויבוא עמלק
וילחם עם ישראל ברפידים", ושואלת
הגמרא (סנהדרין קו א) מדוע התורה
מציינת את שם המקום שבו בא
עמלק להילחם בעם ישראל? אלא
אומרת הגמרא שנקרא שם המקום
רפידים לפי ששם רפו ידיהם מן

קירר את הקדירה

ודרשו חכמינו זיכרונם לברכה (רש"י דברים כה יח) מהו "אשר קרן"? שהיו כל אומות העולם יראים להילחם בעם ישראל אחרי ששמעו את כל הניסים שעשה הקב"ה לעם ישראל ביציאת מצרים, ובא עמלק מארץ רחוקה מאוד להילחם בעם ישראל כדי להראות מקום לאחרים שאפשר להילחם בעם ישראל, משל לאמבטיה רותחת שאין כל בריה יכולה לירד בתוכה, בא טיפש אחד וקפץ לתוכה אף על פי שקיבל כוונה חזקה אבל קירר את המים בפני אחרים, אף כאן כיון שיצאו ישראל ממצרים הקב"ה קרע להם את הים וטבעו המצרים בתוך הים נפל פחדן של ישראל על כל האומות, כיון שבא עמלק קירר את היראה מעם ישראל שזלזל ולא התפעל מהנסים הגדולים ובא להילחם בישראל

מסופר שפעם הבעל שם טוב יצא לטייל עם תלמידיו, וברוסיה כשירד שלג יש קור גדול מאוד ובמקום שהיה נהר בשלג הכל היה קפוא, והיו בני הכפר הולכים ומטיילים מעל הנהר

כי מעל הכל הייתה שכבת קרח, והיה הבעל שם טוב הולך עם תלמידיו ופתאום הצדיק נעמד ומסתכל על ילד קטן גוי שהיה מצייר על הקרח צורה של שתי וערב, והצדיק נעמד במשך דקות ארוכות והתלמידים לא הבינו מה הרב נעמד ליד ילד קטן גוי שמצייר על הקרח ציור של שתי וערב, אמר הבעל שם טוב מילד זה למדתי לימוד גדול מאוד, מתי שיש קור גדול אפשר לצייר על הקרח כל מה שרוצים אבל מתי שמגיע החום הכל נמס, כך היצר הרע מצייר לאדם כל מיני ציורים בלב רק מתי שהלב הוא קר ואין בו חום של קדושה, אבל מתי שיהודי הלב שלו חם לבורא עולם היצר הרע לא יכול לצייר עליו שום דבר, והוא מה שהתורה מצווה אותנו (ויקרא ו ו) "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה".

לכל יהודי יש בתוך הלב שלו ניצוץ קדוש שמחבר אותו לבורא עולם, ויהודי צריך כל חייו להתפלל שאותו ניצוץ שנמצא בתוך הלב לא יכבה לעולם, בבחינת "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה".

עליו מאוד שלא יינזק מכל רע, אבל כל זאת עושה הקב"ה בהסתר ולא בגלוי אלא מסובב את הנס בתוך הטבע.

משל (מובא בגר"א אסתר א ג) למה הדבר דומה לבן של מלך שלא היה מתנהג טוב והיה הולך בדרך לא טובה, וכל מה שהיה המלך נותן לו מוסר ומדבר אתו לא היה שומע, עד שיום אחד החליט המלך לגרש את בנו מהבית ואמר לו המלך אל תחזור לבית אלא עד שתחזור לדרך טובה, ויצא הבן מהבית והיה הולך ביער והמלך היה עומד בחלון של הבית ומסתכל במשקפת לאן הולך הבן, וכך היה המלך עוקב אחריו מרחוק עד שיום אחד ראה המלך שהקיפו חיות טורפות ומסוכנות את הבן, ולא ידע המלך מה לעשות, אם ישלח את החיילים שלו יבין הבן שעדיין האבא שלו שומר עליו ודואג לו, ויישאר בדרך הרעה ולא יחזור לדרך טובה, אבל אמר המלך אם אני אשאיר את בני לבד אולי הוא לא יצליח להינצל מן החיות והם יטרפו אותו, מה עשה המלך קרא לחיילים שלו וביקש מהם שיתחפשו לציידים וילכו ביער ויעשו

קוד לשון מקרה

ואומר האהבת ישראל (ליקוטים אות פב) בשם זקנו בעל הצמח צדיק זלה"ה שעמלק בגימטרייה מאתיים וארבעים וספק בגימטרייה מאתיים וארבעים, כי עמלק בא להכניס ספק באמונה בבורא עולם.

כל הנס שהיה בפורים היה נס נסתר נס שהיה מוסתר בטבע, אבל יש זמנים שבני ישראל היו ראויים שהקב"ה יעשה להם נס גלוי מעל הטבע, ויש זמנים שבני ישראל לא היו ראויים שהקב"ה יעשה להם נס מעל הטבע, בזמן שבני ישראל היו כשרים ועשו רצונו של הקב"ה זכו לניסים מעל הטבע, כמו קריעת ים סוף שהיה נס גדול ומפורסם, אבל בזמן מרדכי ואסתר בני ישראל לא הלכו בדרך התורה והמצוות, אלא עזבו את התורה והמצוות וחיללו את השבת והלכו לסעודתו של אחשוורוש ואכלו בשר חזיר ושתו יין נסך, ולכן לא היו ראויים שהקב"ה יעשה להם נס מעל הטבע, אבל צריכים אנחנו לדעת שגם כשיהודי לא הולך בדרך ה' עדיין הקב"ה משגיח עליו ושומר

פרשת ויקרא

ניסים אשר הם למעלה מהטבע, כמו יציאת מצרים ובקיעת ים סוף, ויש שהקב"ה עושה בהטבע, כמו בנס מרדכי ואסתר שהנס היה בטבע, שבתחילה אהב את המן, ובסוף אהב את אסתר ומרדכי, ונמצא הנס היה בטבע. עכ"ל.

וכך היה בזמן המן הרשע שהיה מזרעו של עמלק, גם הוא חשב שאין בורא לעולם וכל מה שקורה היה מקרה ולכן המן לא התפעל מהנסים והנפלאות, כי היה כופר בהשגחת ה' יתברך.

אנחנו רואים במגילת אסתר שהמן הכין עץ גבוה כדי לתלות עליו את מרדכי, ובדיוק באותו לילה נדדה שנת המלך אחשוורוש וביקש להקריא לפניו מספר הזיכרונות, והמדרש אומר שמי שהיה קורא למלך מספר הזיכרונות היה אחד מבניו של המן הרשע, וכשפתח את הספר הוא רואה כתוב לפניו שמרדכי היהודי הציל את המלך, ובנו של המן העביר דף כדי לקרוא משהו אחר אבל נעשה נס שבכל מקום שפתח את הספר היה כתוב את מעשה מרדכי שהציל את המלך,

עצמם כציידיים ויהרגו את החיות הטורפות, וכך הבן של המלך ניצל אבל לא ידע שהציידיים האלו הם החיילים של המלך, ואחרי כמה ימים רואה המלך במשקפת שבאו שודדים והקיפו את בנו, ושוב אמר המלך אם אני אשלח את החיילים שלי הבן שלי לא יחזור בתשובה, כי הוא יגיד הנה האבא שלי דואג לי גם כשאני הולך בדרך לא טובה, קרא לחיילים שלו וביקש מהם שיתחפשו לרועי צאן, ובאו ליער והבריחו את השודדים והצילו את הבן של המלך, והנמשל כך עשה הקב"ה לעם ישראל בזמן מרדכי ואסתר, שבני ישראל לא היו ראויים לנסים גלויים כי הם עזבו את התורה, אבל הקב"ה אוהב את עם ישראל אהבת עולם, וגם כשיהודי לא הולך בדרך ה' הקב"ה משגיח עליו, וכך בזמן מרדכי ואסתר הקב"ה השגיח על עם ישראל בהשגחה גדולה מאוד אבל הכל היה בסתר.

וז"ל הקדושת לוי (שמות פרשת בשלח) כתוב זאת בספר (יז יד). והנה חכמינו ז"ל אמרו (מגילה יג א) למה נקרא שמה 'אסתר' על שם אסתהר, לבנה. כי הנה יש שהקב"ה עושה

פרשת ויקרא

למעלה והבת שלו ראתה שהיא שפכה על אבא שלה מיד קפצה מהג ומתה, וכשחזר המן לבית שלו כתוב (אסתר ו יג) "ויספר המן לזרש אשתו ולכל אהביו את כל אשר קרהו", מהו כל אשר קרהו? שהכל היה במקרה, שבמקרה המלך לא הצליח להירדם, ובמקרה הוא היה בחצר המלך, ובמקרה קראו למלך שמרדכי עשה טובה למלך, שלא הבין שיש בורא לעולם שהוא מסובב כל הסיבות והכל הוא עושה כרצונו, אבל בגלל שאין מקרה בעולם והכל מכוון מן השמים, הקב"ה הפך את הכל לטובת עם ישראל.

נאמר במגילה (אסתר א ב) "כשבת המלך אחשוורוש על כיסא מלכותו אשר בשושן הבירה", אומר המדרש (מובא בתרגום שני אסתר א ב וביאור הגר"א שם) ששלמה המלך היה לו כיסא מיוחד מאוד שהיה בו שבעים ושתים מדרגות, והיו בו אריות מזהב ונשרים מזהב והכל עשה על פי שמות קודש, וכשהיה שלמה יושב על הכיסא הנשרים היו סוככים בכנפיהם מעל שלמה והיונה הייתה מניחה לו את הספר תורה בחיקו, וכשנחרב

ובדיוק באותה שעה המן מסתובב בחצר המלך באמצע הלילה, והמלך שואל מי בחצר ומיד אומרים לו המן בחצר, והמן נכנס והמלך שואל אותו תגיד לי מי שהמלך חפץ ביקרו מה צריך לעשות לו? מיד המן חושב מי חשוב למלך יותר ממני אומר לו המן צריך להלביש אותו את בגדי המלך ולהרכיב אותו על סוס של המלך, ולהסתובב בכל העיר ולומר (אסתר ו ט) "ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו".

מיד אומר לו אחשוורוש להמן (אסתר ו י) "מהר קח את הלבוש ואת הסוס כאשר דברת ועשה כן למרדכי היהודי היושב בשער המלך אל תפל דבר מכל אשר דברת", מיד המן לקח את מרדכי והלביש אותו בבגדי המלך והרכיב אותו על הסוס של המלך, והיה מסתובב בכל העיר והיה מכריז 'ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו', וכשהמן הגיע ליד הבית שלו הבת שלו הייתה בטוחה שמי שרוכב על הסוס הוא אבא שלה ומי שמוליך את הסוס הוא מרדכי היהודי, מיד לקחה חבית של שופכין ושפכה על המן על אבא שלה, וכשהמן הסתכל

פרשת ויקרא

אבל ממשיך להשגיח עליהם, כמו שכתוב בשיר השירים (ב ט) "משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים".

והוא יסוד האמונה להאמין שאין מקרה בעולם והכל מכוון מן השמים, ולא רק הדברים הגדולים הם מכוונים מן השמים אלא גם הדברים הקטנים ביותר מכוונים מן השמים, עד שאמרו חז"ל (חולין ז ב) אין אדם נוקף אצבעו מלמטה עד שמכריזין עליה מלמעלה.

ולכן בכל מגילת אסתר לא כתוב במפורש שמו של הקב"ה בגלוי, כי הקב"ה הסתיר את עצמו ורק ברמז רמוז שמו של הקב"ה במגילה, כמו שכתוב (אסתר ה ד) "יבוא ה'מלך ו'המן ה'יום" שהוא ר"ת של שמו של הקב"ה.

ויה"ר שנזכה למחות את זכרו של עמלק הוא היצה"ר מתוכנו, ונזכה לשמחת פורים שלימה ואמתית לכלל ישראל ובפרט לשומעי וקוראי השיעור כאן ובכל מקום שהם. אמן.

בית המקדש בא פרעה לשבת על הכיסא ונשך אותו האריה לכן ניקרא פרעה נכה, ואחשוורוש ביקש שיבנו לו אותו דוגמה של כיסא כמו של שלמה המלך, וחיפש אומנים ומצא רק בשושן אבל אחשוורוש בכלל היה גר בבבל, ואחרי שהכיסא היה מוכן ביקש להביא את הכיסא לבבל אבל לא היה אפשר ולכן העביר את עיר הבירה לשושן, ולמה עשה הקב"ה כך? כי ראה הקב"ה שעתידה לבוא גזרה על עם ישראל ומי שיבטל את הגזירה אלו מרדכי היהודי ואסתר, אבל אחשוורוש בבבל ומרדכי בשושן? מה עשה הקב"ה סיבב את הכל כדי שאחשוורוש יבוא לשושן, אין מקרה בעולם. כך אומר הגר"א (אסתר א ב).

וכן הגמרא אומרת (חולין קלט ב) "אסתר מן התורה מנין (דברים לא יח) 'ואנכי הסתר אסתיר'", מניין לומדים את ענין של אסתר בתורה שהקב"ה משגיח על עם ישראל אבל מסתיר את עצמו, שנאמר ואנוכי אסתר אסתיר פני ביום ההוא שכשבני ישראל רחוקים מהתורה והמצוות הקב"ה מסתיר את עצמו

מוסדות התורה והחסד בית מאיר

השיעור השבועי

מפי מורנו ורבנו האדמו"ר

הרב
שמואל שמעון טולידאנו
שליט"א

שיתקיים בעזרת ה' יתברך
במוסדות התורה והחסד בית מאיר
רחוב העצמאות 39 רובע סיטי אשדוד

ביום שלישי י"ב אדר ב' 15.03.22

בשעה 20:45 בדיוק

לקבלת שיעורי הרב: 058-4150707